

ONDERSTEUNINGSPLAN
SAMEN OP PAD

2024 - 2028

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	4
Leeswijzer	5
1. Samen op pad	6
1.1 Inleiding	8
1.2 Onze (maatschappelijke en wettelijke) opdracht	8
1.3 Onze achtergrond	8
1.4 Onze visie, ambitie, uitgangspunten en leidende principes	8
1.5 Wat we zien	9
1.5.1 Maatschappelijke ontwikkelingen	9
1.5.2 Waar we nu staan	10
1.5.3 Waar onze leerlingen zitten	11
1.6 Onze doelstelling en bestemmingen	14
1.6.1 De doelstellingen	15
1.6.2 De bestemmingen	15
1.6.2.1 Naar passend en inclusiever onderwijs; inclusie, moet je doen!	15
1.6.2.2 De samenwerking tussen de schoolbesturen is verbeterd	16
1.6.2.3 Een doorgaande lijn van ondersteuning van 0 tot 18 jaar	17
1.6.2.4 De ondersteuning is dichterbij de leerlingen en de leerkracht georganiseerd	18
2. Hoe we samen op pad gaan	20
2.1 De organisatie van ons netwerk	22
2.2 Onze bestuurlijke inrichting	23
2.3 Werken in clusters en netwerken	24
2.4 Communicatie	25
2.5 Steunpunt voor ouders en jeugdigen	25
2.6 Klachten en bezwaar	26
2.6.1 Bezwaar- en adviescommissie	26
2.6.2 Klachten- en privacyregeling	26
3. Zo ziet onze ondersteuningsstructuur eruit	28
3.1 Ondersteuningsstructuur van het samenwerkingsverband	30
3.2 Van dichtbij naar meer op afstand	31
3.3 Beschrijving van beschikbare ondersteuningsmogelijkheden	31
3.3.1 Basisondersteuning	32
3.3.2 Extra ondersteuning op de scholen	32
3.4 Expertise en faciliteiten vanuit het SWV	32
3.5 Kwaliteitszorg en monitoring	33
3.5.1 Kwaliteit zichtbaar maken	33
3.5.2 Onze verbetercyclus	34
3.5.3 Effectiviteit en doelmatigheid	34
4. Zo gaan we dat betalen	36
4.1 Financiële middelen en toewijzing	38
4.2 Meerjarenbegroting	40
5. Dit is onze procedure voor Aanmelding en Toewijzing	42
5.1 Inleiding	44
5.2 Werkwijze van de CAT	45
5.3 Toewijzingsproces	45
6. Bijlagen	46
6.1 Relevante wet- en regelgeving	48
6.2 Proces opstellen en vaststellen ondersteuningsplan	49
6.3 Monitoring van kwaliteit en doelmatigheid	50
6.4 Ontwikkelstadia in lokale samenwerking	51
6.5 Maatschappelijke ontwikkelingen	52
6.6 Categorie bekostiging	54

Voorwoord

In het onderwijs kun je recht op je doel afgaan, maar ook een omweg nemen. Zelf je weg banen of een bekende route kiezen. Het tempo kan daarbij variëren.

Als Samenwerkingsverband Hanzeland hebben wij recent in het kader van een revitalisering de wens uitgesproken om zoveel mogelijk 'samen op pad' te gaan. We trekken niet langer op als individuele schoolbesturen, maar juist samen waar het kan. In dit ondersteuningsplan benoemen we het traject dat wij verzorgen, en ook onze bestemmingen. We weten namelijk welke kant we op gaan en gebruiken de komende vier jaar om de route daarheen steeds goed te bepalen – en die ook samen af te leggen.

Ons reisplan is tegelijk ambitieus en realistisch.

Realistisch

Door de snelle veranderingen in de maatschappij wordt de uitdaging steeds groter om leerlingen goed te ondersteunen in hun ontwikkeling. Vraagstukken als het lerarentekort, het post-coronaeffect en de opvang van nieuwkomers leggen een enorme druk op de realisatie van passend onderwijs en dwingen ons om daarover heldere en haalbare afspraken te maken.

Ambitieuus

SWV Hanzeland is een dynamische netwerkorganisatie met veel ambitie om voor ieder kind te doen wat het beste is. We hebben de tijd genomen om goed het verhaal van het veld te beluisteren, om van daaruit de contouren van de toekomst van de organisatie te schetsen. We hebben onszelf bevraagd op wie we zijn, waar we nu staan, waar we heen willen en wat we daarvoor nodig hebben.

Dit is ons verhaal, een verhaal dat richting geeft aan de koers voor de komende vier jaar. Omdat we willen houden en versterken wat we al bereikt hebben en energie hebben om verder te werken aan de verbinding en verdieping die nodig zijn om in de toekomst meer inclusief onderwijs te realiseren. Dit ondersteuningsplan is tot stand gekomen op basis van uitvoerig overleg met en tussen alle partners binnen het brede netwerk van ons samenwerkingsverband, met gebruik van ieders input. We zijn in januari 2022 gestart met de revitalisering van het samenwerkingsverband. Dit ondersteuningsplan is ook de schriftelijke weergave van dat traject. Waarvan een deel achter ons ligt, maar een minstens zo belangrijk deel nog vóór ons.

Jan Kroon
Voorzitter bestuur SWV-Hanzeland PO

Leeswijzer

Voor u ligt het Ondersteuningsplan van SWV Hanzeland PO, het samenwerkingsverband voor passend onderwijs in de regio Zwolle en omstreken. In dit plan staat beschreven waar we als samenwerkingsverband voor staan, wat onze ambities zijn, wat wij belangrijk vinden en hoe we dat waar gaan maken. Het plan bestaat uit vijf delen. Hieronder lichten we kort toe welke informatie u in welk deel kunt vinden.

Hoofdstuk 1 heet 'Samen op pad'.

In dit deel van het plan beschrijven we waar we voor staan, waar we voor gaan en hoe we dat samen doen. Dit is het strategische deel van ons Ondersteuningsplan. Het schetst de toekomst die we voor ogen hebben en wat we gaan doen om daar te komen. Het Ondersteuningsplan bestrijkt een wettelijke termijn van 4 jaar. In dit plan staan de bestemmingen beschreven die we voor ogen hebben. In de jaarplannen worden deze bestemmingen (speerpunten) verder uitgewerkt. Daarnaast zijn er doelen geformuleerd voor onze wettelijke opdracht.

De bestemmingen worden gedragen door de samenwerkende schoolbesturen op het niveau van het cluster. SWV Hanzeland omvat vijf regionale clusters. Per cluster zijn de samenwerkende schoolbesturen aan zet om de doelen te bereiken en stappen te zetten richting de bestemmingen. Dit doen ze door deze doelen en bestemmingen op het niveau van het SWV Hanzeland te vertalen in een jaarplan op het niveau van het cluster. Het jaarplan 2025 is het eerste uitvoeringsjaar van dit ondersteuningsplan.

Hoofdstuk 2 heet 'Hoe we samen op pad gaan'.

In dit deel beschrijven we de manier waarop we samenwerken en op welke wijze wij een dekkend netwerk organiseren. We beschrijven hoe we georganiseerd zijn en we beschrijven onze governance. Het zwaartepunt van het samenwerkingsverband ligt bij de lokaal bestuurlijke overleggen en de netwerken van scholen. De komende jaren vraagt de samenwerking in de lokaal bestuurlijke overleggen (de clusters) en de begeleiding van netwerken van scholen extra aandacht.

In hoofdstuk 3 beschrijven we onze ondersteuningsstructuur.

Hoewel de uitgangssituatie per bestuur en cluster verschillend is, hebben we op het niveau van het SWV Hanzeland afspraken gemaakt over het niveau van de basisondersteuning en de extra ondersteuning. In dit hoofdstuk beschrijven we hoe de scholen, samen met partners, ervoor zorgen dat elke leerling passend onderwijs krijgt. In dit hoofdstuk beschrijven we ook onze kwaliteitszorg en de wijze waarop we de monitoring hebben ingericht.

In de hoofdstukken 4 en 5 beschrijven wij onze kernactiviteiten op het niveau van het Samenwerkingsverband.

In hoofdstuk 4 draait dat om de wijze waarop we de middelen toewijzen. In hoofdstuk 5 beschrijven wij het proces van aanmelding en toewijzen. Ten slotte zijn in hoofdstuk 6 diverse bijlagen opgenomen.

Ik hoop en verwacht dat het plan bijdraagt aan een verdere ontwikkeling van ons Samenwerkingsverband en dat het op die manier ten goede komt aan alle leerlingen in ons gebied. Voor suggesties of feedback kunt u met ondergetekende contact opnemen.

Koen Oosterbaan
Manager SWV Hanzeland PO
✉ koen.oosterbaan@SWV-hanzeland.nl

1.

Samen op pad

1.1 Inleiding

Passend onderwijs gaat over de ondersteuningsvraag van kinderen, hoe de betrokkenen hiermee omgaan en hier (preventief) op inspelen. De Wet passend onderwijs schrijft voor dat we dat samen moeten doen in de regio. We werken samen voorbij de grenzen van de eigen school, het eigen schoolbestuur, de eigen gemeente. Het toekomstperspectief van alle kinderen in een omgeving waarin ze gezond kunnen opgroeien en zich kunnen ontwikkelen is een gezamenlijke opdracht. Geen enkel kind mag daarbij tussen wal en schip belanden. Dit is een hele opgave en verantwoordelijkheid.

De opgave voor passend onderwijs komt onder meer voort uit de Sustainable Development Goals. Dat zijn 17 doelen, vastgesteld door de Verenigde Naties, om van de wereld een betere plek te maken in 2030. Die doelen geven richting voor het werken aan uitdagingen op het gebied van armoede, onderwijs en klimaat. Doelstelling 4 en 10 zijn het moreel kompas voor ons Samenwerkingsverband Hanzeland. Doel 4 is adequaat onderwijs voor iedereen. Doel 10 houdt in het verminderen van ongelijkheid; iedereen moet gelijke kansen krijgen om deel uit te maken van de sociale infrastructuur.

1.2 Onze (maatschappelijke en wettelijke) opdracht

Naast het uitdragen van de visie en de maatschappelijke opdracht om te werken aan passend en inclusief onderwijs, heeft het SWV een aantal opdrachten:

- het bieden van een dekkend netwerk aan voorzieningen, zodat er voor alle leerlingen een passend aanbod is;
- het opstellen van het ondersteuningsplan (OP);
- de afstemming van dit document met het primair onderwijs, het gespecialiseerd onderwijs en via lokaal overleg van de aangesloten schoolbesturen met de gemeenten;
- het beleid van het SWV intern en extern communiceren;
- de monitoring van beleid (kwantitatief, kwalitatief en financieel);
- het instellen van een Commissie van Toewijzing en het uitgeven van toelaatbaarheidsverklaringen.

De scholen en schoolbesturen

De scholen beschrijven in het kader van passend onderwijs de ondersteuningsstructuur en hun schoolondersteuningsprofiel (SOP). In het SOP geeft de school aan welke extra ondersteuning zij biedt, boven de basisondersteuning. De basisondersteuning wordt op het niveau van het samenwerkingsverband vastgesteld en is opgenomen in het ondersteuningsplan.

1.3 Onze achtergrond

De formele naam van het samenwerkingsverband is Stichting Passend Onderwijs PO 23-05. In de regio zijn we bekend onder de naam SWV Hanzeland. Samen met de Stichting VO 23-05 voeren we deze naam voor al onze activiteiten in de regio.

Contactgegevens
SWV Hanzeland
Ossenkamp 8, 8024 AE Zwolle
✉ secretariaat-po@swv-hanzeland.nl
🌐 www.swv-hanzeland.nl

Ons voedingsgebied

De regio van het SWV Hanzeland bestaat uit 19 schoolbesturen. Het SWV is gesitueerd binnen de grenzen van negen gemeenten, te weten Hattem, Heerde, Kampen, Oldebroek, Olst-Wijhe, Raalte, Staphorst (de postcodes 7715 en 7954), Zwartewaterland (m.u.v. postcode 8064) en Zwolle.

In totaal gaat het om 143 scholen, waarvan 4 scholen voor speciaal onderwijs (SO). Daarnaast zijn er 6 scholen voor speciaal basisonderwijs (SBO). Hierbij is er bij de SO en SBO school in Kampen sprake van een experimentele situatie waarin SO cluster 3 en 4 en het SBO gezamenlijk geïntegreerd gespecialiseerd onderwijs bieden (landelijk experiment).

1.4 Onze visie, ambitie, uitgangspunten en leidende principes

Visie

Voor ieder kind is er onderwijs dat past bij zijn/haar ontwikkeling, waarbij leraren uitgaan van verschillen tussen kinderen. Dit doen we vanuit onze maatschappelijke opdracht: regulier is het uitgangspunt, gespecialiseerd in een aparte setting is de uitzondering. Dit alles zo thuisnabij als mogelijk en wenselijk.

Ambitie

- Alle kinderen genieten onderwijs dat past bij hun cognitieve, sociaal-emotionele, lichamelijke en creatieve ontwikkeling.
- Leraren werken – samen met het ondersteunend personeel – opbrengstgericht en handelingsgericht.
- De leerling is leidend voor het aanbod en de context.
- Ouders zijn betrokken en educatief partner.

Uitgangspunten

- We doen wat nodig is.
- We doen het samen.
- Schoolbesturen zijn en blijven aan zet.
- We zijn solidair als het gaat om leerlingen met een intensieve tot zeer intensieve ondersteuningsbehoefte.
- Decentraal waar het kan en centraal waar het moet.

Leidende principes

- De school is het uitgangspunt van ons beleid. Hier moet de beste ondersteuning aan leerlingen gegeven worden.
- De school neemt deel in een netwerk met andere scholen, die in de nabijheid van de school zijn. Binnen dat netwerk ondersteunen de scholen elkaar bij het realiseren van de doelstellingen van passend onderwijs.
- Dit waar nodig in afstemming met de gemeente, jeugdzorg, kinderopvang en maatschappelijk werk.
- Er is voor de school expertise beschikbaar. Soms nabij in het netwerk zoals hierboven genoemd, soms meer gespecialiseerd op het niveau van het samenwerkingsverband.
- De bestuurlijke inrichting sluit aan bij het school(bestuur-) model.

1.5 Wat we zien

1.5.1 Maatschappelijke ontwikkelingen.

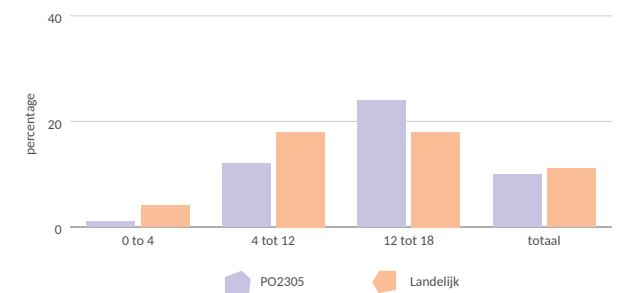
Dat wat bij SWV Hanzeland gebeurt, staat niet op zichzelf. Het beleid van ons SWV wordt beïnvloed door maatschappelijke ontwikkelingen. Een aantal ontwikkelingen kan (de komende jaren) mogelijk van invloed zijn op het beleid van SWV Hanzeland. Daar hebben we in het volgende hoofdstuk ook rekening mee gehouden.

Voorbeelden van zulke maatschappelijke ontwikkelingen zijn het personeelstekort, de gevolgen van de Covid-19 pandemie, een toenemend gebruik van jeugdhulp, een toename van armoede en de grote maatschappelijke aandacht voor kansengelijkheid en inclusief onderwijs. Hier noemen we de ontwikkeling en in de bijlage 6.5 beschrijven we deze nog wat uitgebreider.

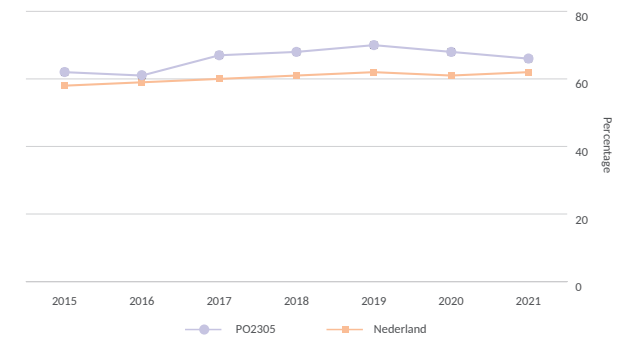
We zien dat de maatschappelijke ontwikkelingen in de scholen wel een cumulatief effect hebben. Zo hebben we de maatschappelijke opdracht om meer leerlingen in een reguliere setting onderwijs te geven. Tegelijkertijd zien we een toename van het gebruik van jeugdzorg, wat duidt op complexere situaties. Bovendien moeten we omgaan met deze complexere situaties met minder leerkrachten. Dit vanwege het lerarentekort en het beëindigen van de NPO-subsidies. Daarbij moet gemeld worden dat het jeugdzorggebruik in de regio voor de leerlingen in de PO-leeftijd lager ligt dan landelijk gemiddeld. Leerlingen in het SO hebben juist meer te maken met jeugdzorg t.o.v. het landelijk gemiddelde van SO-leerlingen.

Overzicht jeugdzorggebruik

De figuur geeft, naast het landelijke gemiddelde, voor jouw gemeente of regio het aandeel kinderen weerr die ene vorm van jeugdzorg ontvangen, onderverdeeld in jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering.

Jeugdzorg per schooltype bij 0-18-jarigen speciaal onderwijs

Uit onderzoek weten we ook dat opgroeien in armoede een grote impact heeft op de ontwikkelingsmogelijkheden van jongeren. In het voedingsgebied van ons samenwerkingsverband is er geen sprake van bovenmatig veel kinderen die opgroeien in armoede, maar in die gebieden waar dit wel het geval is, vraagt dat extra aandacht voor de basisvoorzieningen (zie onderstaand interactief kaartje).

1.5.2 Waar we nu staan.

Inrichting

Het samenwerkingsverband is per 1 januari 2023 opnieuw ingericht. Er wordt nu samengewerkt binnen regionale clusters gebaseerd op gemeentegrenzen. Het bestuur van een cluster wordt gevormd door de bestuurders (of door hen gemandateerden) die binnen het cluster scholen hebben. Binnen de clusters zijn er netwerken waar (5 à 10) scholen uit eenzelfde kern (dorp of wijk) samenwerken aan het vormgeven van passend onderwijs in de praktijk. Deze nieuwe werkwijze moet een plek krijgen binnen het nieuwe ondersteuningsplan. Het schoolbestuurmodel is nog steeds leidend.

Evaluatie

In het ondersteuningsplan 2019-2023 waren voor het samenwerkingsverband vijf doelen geformuleerd. Hieronder per doel de stand van zaken.

- **Er is een dekkend netwerk en geen thuiszitters;**

Er zijn zeer weinig thuiszitters. De groei van het SO, onvoldoende passende huisvesting en in mindere mate het tekort aan gekwalificeerd personeel, hebben ertoe geleid dat er in 2022 een wachtlijst voor het SO (De Ambelt) ontstond, waarmee het netwerk van onderwijsvoorzieningen niet voldoende dekkend was. Er is sprake van grensverkeer: van de circa 1300 afgegeven tlv's (toelaatbaarheidsverklaringen) zijn er 101 leerlingen (7,6%) die een locatie voor s(b)o buiten het samenwerkingsverband bezoeken. Eén school heeft een beoordeling zeer zwak van de onderwijsinspectie. Dat betekent dat voor deze leerlingen de basisondersteuning niet is gegarandeerd. Er is momenteel vaak geen passend aanbod voor NT2-leerlingen met een ondersteuningsbehoefte ten aanzien van het gedrag.

- **De vraagbaak en informatievoorziening is op orde;**

In mei 2022 is er vanuit het primair onderwijs een start gemaakt met het opzetten van het ouder- en jeugdsteunpunt voor de regio van het samenwerkingsverband. De adviseurs blijken over het algemeen in staat om de gestelde vragen te beantwoorden, of wanneer dat niet lukt in het netwerk iemand te vinden die mee kan denken om tot een antwoord te komen. Het is van belang het steunpunt blijvend te promoten bij de verschillende betrokkenen. In januari 2024 is de gezamenlijke website van PO en VO gelanceerd, waar alle beschikbare informatie over passend onderwijs in de regio gedeeld kan worden met ouders.

- **Het TLV-proces verloopt goed;**

Er zijn geen klachten of geschillen rondom tlv-aanvragen. In 2022 is er éénmaal bezwaar gemaakt. Er zijn geen opmerkingen van de inspectie.

- **Er is zicht op de inzet van de middelen vanuit het SWV;**

Er is een financiële monitor ingericht en uitgezet. Die geeft goed aan welke activiteiten en inzet zijn gerealiseerd. Vanaf 2023 benoemen we hierin ook aan de voorkant onze intenties. Via de monitor kunnen scholen zich verantwoorden over deze intenties.

- **Er is een voldoende en divers aanbod voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben.**

Momenteel brengt het samenwerkingsverband met behulp van Perspectief op School (POS) de basisondersteuning van de scholen in beeld.

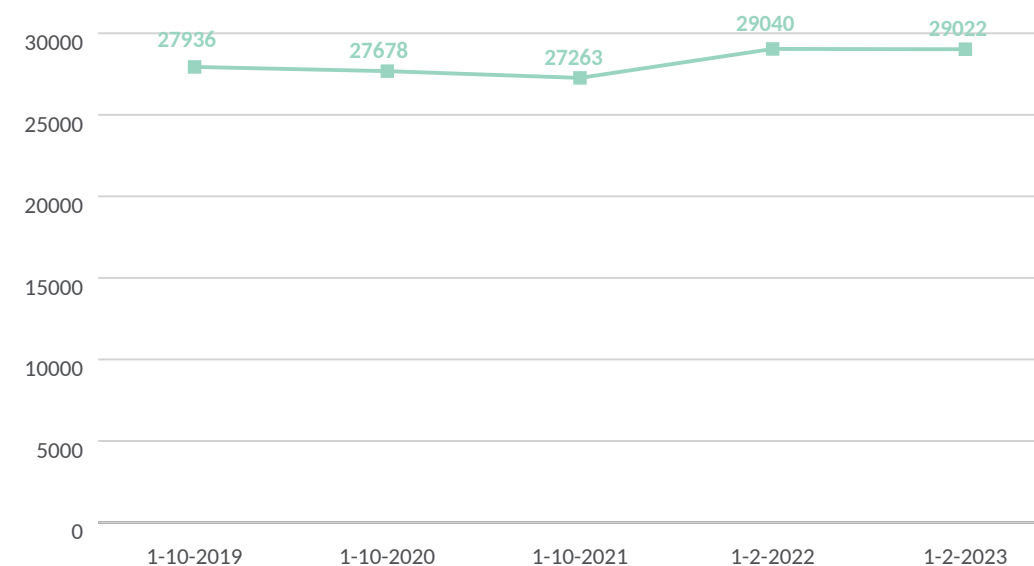
Conclusie

Veel gaat goed.

Het is nodig om het regulier aanbod te versterken, waardoor meer leerlingen schoolnabij kunnen worden opgevangen en minder leerlingen zijn aangewezen op het gespecialiseerd onderwijs. Het regulier onderwijs kan het ondersteuningsaanbod bij het opvangen van jongste leerlingen nog versterken. Punt van aandacht is ook de aansluiting met gespecialiseerde vormen van kinderopvang.

1.5.3 Waar onze leerlingen zitten.

Totaal aantal leerlingen in ons samenwerkingsverband.

Regio	Huidig	Vorig	Trend
Cluster Zwolle - SWV-Hanzeland	12.239	12.188	↑
Cluster Salland - SWV-Hanzeland	4.508	4.583	↓
Cluster Veluwe Noord - SWV-Hanzeland	4.331	4.496	↓
Cluster Kampen - SWV-Hanzeland	5.032	4.994	↑
Cluster Zwartewaterland - SWV-Hanzeland	2.070	2.067	↑
Onbekend	119	0	↑
Totaal	28.299	28.328	↓

Bron

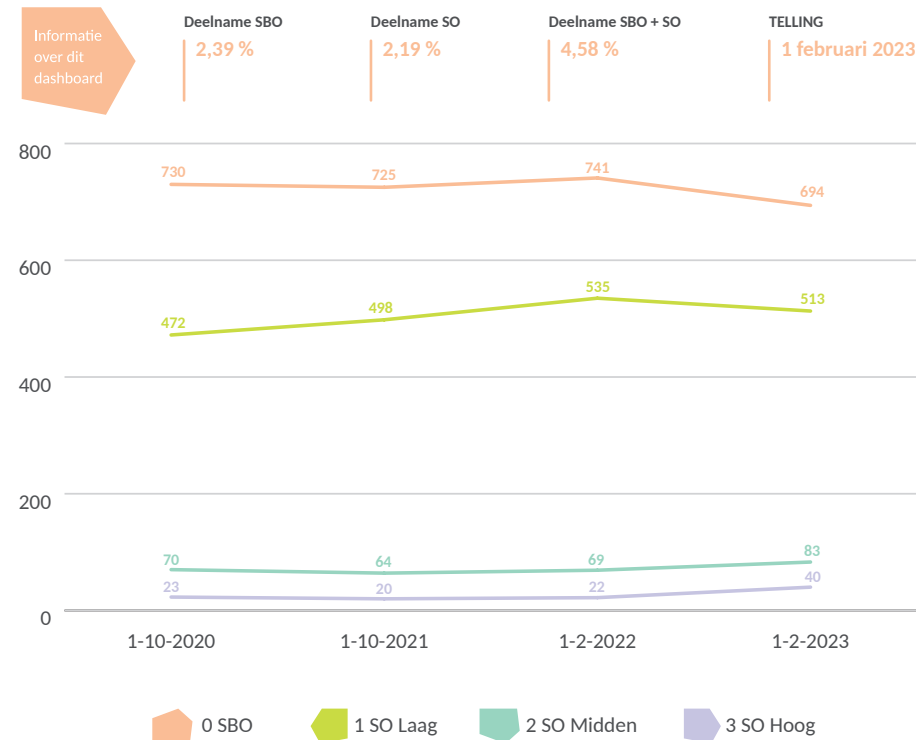
De leerlingaantallen zijn afkomstig uit DUO Dashboard Samenwerkingsverbanden 1A Algemeen.

Toelichting

- Huidig en vorig: Betreft de som van het aantal leerlingen, exclusief (V)SO leerlingen. (De getallen in figuur 2.1 zijn inclusief SO leerlingen)
- Trend: Vergelijkt het aantal leerlingen van huidig schooljaar en vorig schooljaar. Indien er in huidig schooljaar meer leerlingen zijn dan vorig schooljaar zal er een positieve trend getoond worden.

Het aantal leerlingen in ons SWV blijft aardig stabiel. We zien lichte groei in de clusters Zwolle en Kampen en lichte daling in Salland en Veluwe Noord. Zwartewaterland blijft gelijk.

Speciaal basisonderwijs en Speciaal Onderwijs

Wat is het totaal aantal TLV's dat is ingezet en bekostigd (absoluut en procentueel) en hoe ontwikkel zich dit?

Type	1-10-'20	1-10-'21	1-2-'22	1-2-'23	1-2-'24
0 SBO	730	725	741	694	0
SBO Totaal	730	725	741	694	0

Type	1-10-'20	1-10-'21	1-2-'22	1-2-'23	1-2-'24
1 SO Laag	472	498	535	513	0
2 SO Midden	70	64	69	83	0
3 SO Hoog	23	20	22	40	0
SO Totaal	565	582	626	636	0

Type	1-10-'20	1-10-'21	1-2-'22	1-2-'23	1-2-'24
Totaal SBO	730	725	741	694	0
Totaal SO	565	582	626	636	0
SBO + SO Totaal	1295	1307	1367	1330	0

Type	1-10-'20	1-10-'21	1-2-'22	1-2-'23
0 SBO	2,64%	2,66%	2,55%	2,39%
SBO Totaal	2,64%	2,66%	2,55%	2,39%

Type	1-10-'20	1-10-'21	1-2-'22	1-2-'23
1 SO Laag	1,71%	1,83%	1,84%	1,77%
2 SO Midden	0,25%	0,23%	0,24%	0,29%
3 SO Hoog	0,08%	0,07%	0,08%	0,14%
SO Totaal	2,04%	2,13%	2,16%	2,19%

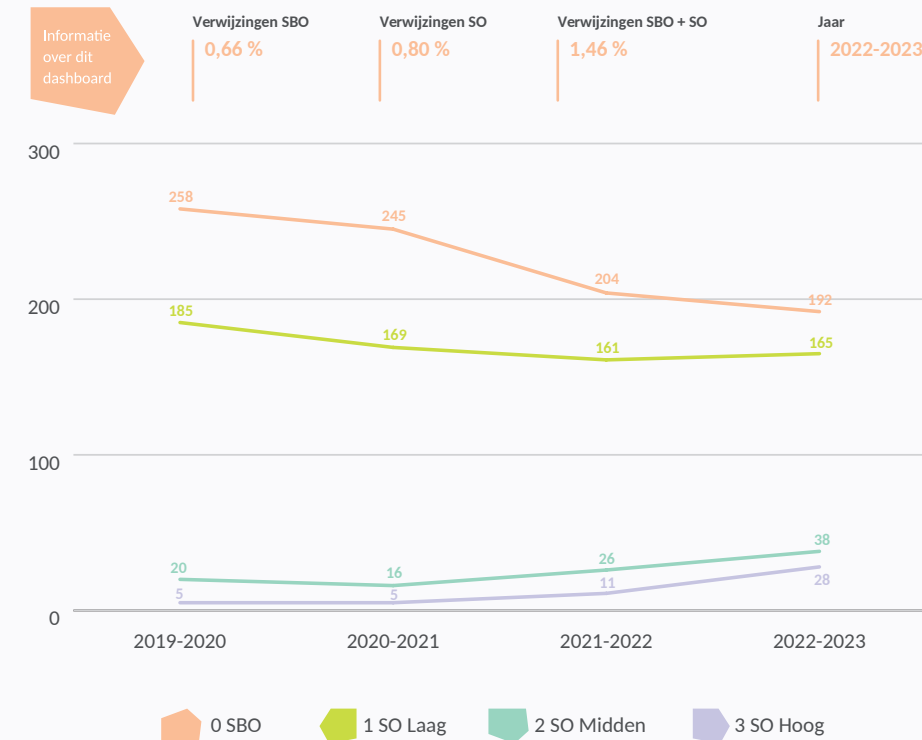
Type	1-10-'20	1-10-'21	1-2-'22	1-2-'23
Totaal SBO	2,64%	2,66%	2,55%	2,39%
Totaal SO	2,04%	2,13%	2,16%	2,19%
SBO + SO Totaal	4,68%	4,79%	4,71%	4,58%

We zien een geleidelijke daling van het aantal leerlingen in het SBO (peildatum 01-02-2023). In het SO zien we een stijging. Deze stijging wordt vooral veroorzaakt door een stijging van het aantal categorie 2 en 3 leerlingen. Dit beeld is enigszins vertekend, omdat de tlv categorie 2 en 3 weer zijn toegekend m.i.v. 01-08-2022. Daarvoor werd er gewerkt met aanvullende bekostiging. De daling van het aantal leerlingen in SBO en SO categorie 1 is mogelijk het gevolg van de inzet op meer thuisnabij onderwijs en het versterken van het regulier onderwijs.

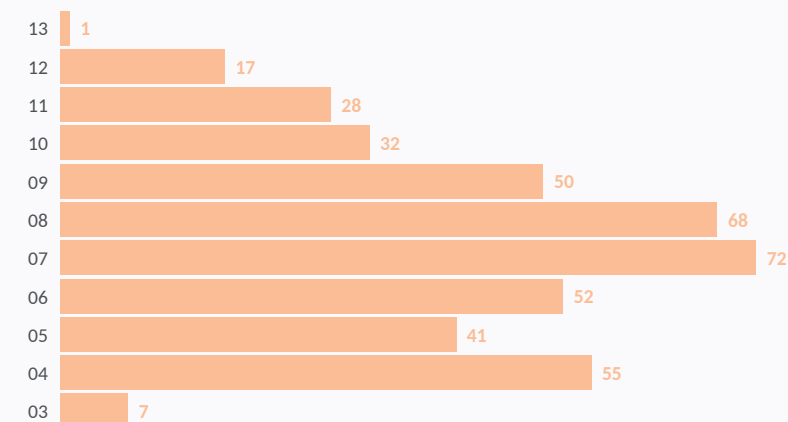
De stijging van het SO (categorie 2 en 3) maakt wel dat er meer geld wordt uitgegeven aan het gespecialiseerd onderwijs.

In de komende beleidsperiode streven we naar een versterking van het reguliere onderwijs, waardoor het deelnamepercentage in het gespecialiseerde onderwijs kan dalen naar totaal 4 %.

Het aantal verwijzingen

Hoe is de verdeling van leerlingen met een verwijzing per leeftijd?

Gelijk met het deelnamepercentage zien we ook het aantal SBO verwijzingen in het schooljaar 22-23 verder afnemen. De specifieke groei zit in het SO categorie 2 en 3. Verder zien we een piek in verwijzingen bij de leerlingen in groep 4 en 5 (kinderen van 7 en 8 jaar). Met veel ondersteuning zijn deze leerlingen in het regulier onderwijs tot groep 3 nog redelijk op te vangen. Daarna neemt de handelingsverlegenheid van scholen toe.

Naast de specifieke inzet bij de jongste leerlingen (kansrijk bao), is ook een contextwijziging nodig voor de leerlingen in de middenbouw.

SBO

01-10-2020 730 lln, 2,64 %
 01-10-2021 725 lln, 2,66 %
 01-02-2022 741 lln 2,55 %
 01-02-2023 694 lln 2,39 %

De omvang van het Speciaal Basisonderwijs is gedaald naar 2,39% en daarmee gelijk aan landelijk gemiddeld.

SO

01-10-2020 565 lln 2 %
 01-10-2021 582 lln 2,13 %
 01-02-2022 626 lln 2,16 %
 01-02-2023 636 lln 2,19 %

We zien een stijgend aantal leerlingen dat gebruikmaakt van het Speciaal Onderwijs. Dit bij een stabiel blijvend aantal leerlingen in het regulier onderwijs.

Doordat het SWV in clusters is georganiseerd, vindt de sturing op de omvang van het SBO en SO categorie 1 ook plaats in de regio. Onderstaande tabel geeft de verwijzing aan, die financieel ten laste komt van het cluster. Het totaal deelnamepercentage ligt hoger.

Peildatum 1/2/2023

Peildatum 1/2/2023

Cluster	Kampen	Salland	Veluwe	Zwartewater	Zwolle	Totaal	Kampen	Salland	Veluwe	Zwartewater	Zwolle	Totaal
SBO	73	154	62	24	320	663	87	153	67	32	360	699
Procentueel	1,5%	3,5%	1,4%	1,2%	3,0%	2,4%	1,5%	1,5%	1,5%	1,5%	1,5%	1,5%
SO laag	75	29	43	16	125	288	68	40	36	18	142	304
Procentueel	1,5%	0,7%	1,0%	0,8%	1,1%	1,0%	1,4%	0,9%	0,8%	0,9%	1,2%	1,1%
Totaal	148	183	105	40	475	951	155	193	103	50	502	1.003
Procentueel	3,0%	4,1%	2,3%	1,9%	4,1%	3,4%	3,1%	4,4%	2,3%	2,4%	4,3%	3,6%

Thuiszitters

Gemiddeld zitten er 7 leerlingen thuis, omdat er nog geen passend aanbod voor hen is. Het betreft hier leerlingen die gemeld zijn bij het samenwerkingsverband en de inspectie en langer dan 4 weken aaneengesloten thuis zitten. Voor de definitie 'thuiszitter' hanteren we de definitie die de inspectie gebruikt.

December 2020	aantal thuiszitters 3
December 2021	aantal thuiszitters 6
December 2022	aantal thuiszitters 7
December 2023	aantal thuiszitters 7

We hebben december als peildatum gebruikt. Het aantal is gering (maar 7 te veel) en hoewel de specifieke leerlingen wisselen, blijft het cijfer stabiel. Het gering aantal thuiszitters vraagt niet om specifiek beleid. Mogelijk zijn er thuiszitters niet in beeld en zijn er meer kinderen met een vrijstelling. Dit vraagt voor de komende periode om nader onderzoek (o.a. via het project Wel in Ontwikkeling).

1.6 Onze doelstelling en bestemmingen

De doelstellingen zijn gekoppeld aan de wettelijke en maatschappelijke opdracht van ons samenwerkingsverband. Deze volgen we ook op het niveau van het SWV.

Onze bestemmingen geven aan waar we met elkaar aan willen werken de komende jaren. Deze zijn gedeeld en worden bereikt in samenwerking tussen schoolbesturen en partners. Het SWV Hanzeland bevordert de samenwerking tussen schoolbesturen en hun partners, zodat de bestemmingen kunnen worden bereikt. De bestemmingen worden gerealiseerd op het niveau van het cluster. De reis naar de bestemming is afhankelijk van de uitgangspositie van het cluster. De uitvoering is aan de schoolbesturen of samenwerkende schoolbesturen in het cluster.

Wat we nodig hebben zijn verbindingen en samenwerking, met respect voor elkaars perspectieven en opvattingen en een goed afgesteld moreel kompas om te doen wat het juiste is. Dit is een samenspel waar we allemaal verantwoordelijk voor zijn, maar waar we niemand individueel op kunnen aanspreken. Dat maakt het samenwerkingsverband 'complex en kwetsbaar'. Alleen als we het samen goed doen, kunnen we ieder kind passend onderwijs bieden. De bestemmingen dragen bij aan beter passend en inclusief onderwijs. De samenwerking tussen schoolbesturen en partners is voorwaardelijk voor het bereiken van de bestemmingen. Daarom zetten we in op het verbeteren van die samenwerking.

Voor het uitwerken van de jaarplannen maken we gebruik van het managementinformatiesysteem Perspectief op School (POS). Zowel op het niveau van het samenwerkingsverband, als op het niveau van de clusters. De doelstellingen en bestemmingen worden geoperationaliseerd in succesindicatoren en activiteiten. Na vaststelling van dit ondersteuningsplan kunnen in september de deelplannen gemaakt worden. Vervolgens kan daar in oktober een begroting aan gekoppeld worden.

1.6.1 De doelstellingen

Het samenwerkingsverband heeft een aantal wettelijke opdrachten en er zijn opdrachten die voortkomen uit de eigen ambitie. De eigen ambitie sluit aan bij de missie en leidende principes.

De doelstellingen worden operationeel gemaakt in het jaarplan van het samenwerkingsverband; het jaarplan 2025 is het eerste uitvoeringsjaar.

1.6.1.1 Dekkend netwerk van onderwijs en ondersteuning; zo thuisnabij als mogelijk

- geen thuiszitters door het ontbreken van aanbod
- zoveel mogelijk leerlingen starten in een reguliere setting; we starten nog in 2024 met een nulmeting omtrent onderinstroom.

1.6.1.2 Basisondersteuning op elke school op orde

- er is een vastgestelde norm voor de basisondersteuning; deze wordt jaarlijks geactualiseerd;
- alle scholen voldoen aan die vastgestelde norm;
- we doen jaarlijks een uitvraag naar de basisondersteuning (POS);
- alle scholen voldoen aan de basiskwaliteit van de inspectie.

1.6.1.3 Extra ondersteuning voor groepen leerlingen

- de ondersteuning voor 'dubbel bijzondere' leerlingen is uitgebreid (subsidie HB);
- uitbreiden van symbioseplaatsen; we starten in 2024 met een nulmeting;
- we onderzoeken de mogelijkheid om voor leerlingen die nu gebruikmaken van 'DrieKansen' in Ermelo een meer thuisnabije setting te realiseren;
- streven naar maximaal 4% gezamenlijk in SBO en SO (nu 4,58%).

1.6.1.4 Interne organisatie

- afstemmen met de ontwikkelingen in het SWV Hanzeland VO (traject herijken missie en structuur);
- jaarplannen (2025) zijn haalbaar en betaalbaar; we gebruiken Perspectief op School (POS) om de jaarplannen te formuleren en te volgen;
- Perspectief op School is ondersteunend aan ons proces van kwaliteitszorg;
- ontwikkelen van expertiseplatform;
- communicatie is op orde (tevredenheidsmeting > POS);
- het tlv-proces is duidelijk en voldoet aan de wettelijke richtlijn;
- voldoende beoordeling van de inspectie.

1.6.1.5 Financiën

- de middelen voor lichte en zware ondersteuning worden ingezet in het primaire proces (rechtmatig en doelmatig) > jaarlijkse financiële monitor.

1.6.2 De bestemmingen

De bestemmingen zijn de vier richtinggevende thema's in het ondersteuningsplan en dragen bij aan passend en inclusief onderwijs. Dit is feitelijk de 'eindbestemming'. Deze eindbestemming is echter nog niet gedefinieerd. Soms wel op het niveau van het schoolbestuur, maar meestal niet op het niveau van het cluster en zeker niet op het niveau van het samenwerkingsverband. De komende beleidsperiode proberen we ook een ambitieniveau voor inclusief onderwijs te formuleren.

Het realiseren van deze bestemmingen ligt op het niveau van de clusters. De clusters kunnen daarbij een verschillend ambitieniveau hebben, maar allemaal werken ze ten minste aan deze vier bestemmingen. De bestemmingen worden operationeel gemaakt in deeljaarplannen van de clusters. Het eerste jaarplan is 2025. We maken gebruik van POS om deelplannen operationeel te maken.

1.6.2.1 Naar passend en inclusiever onderwijs; inclusie, moet je doen!

Sinds de evaluatie van Passend Onderwijs is er landelijk meer aandacht voor het werken aan inclusief onderwijs. We streven daarbij naar thuisnabij onderwijs en ontwikkeling voor alle kinderen, zonder kinderen daarvan uit te sluiten. Momenteel ligt er nog geen verplichting om in die richting te ontwikkelen en de verwachting is niet dat deze er in de periode 2024-2028 zal komen. Inclusief onderwijs vraagt echter vaak om een andere inrichting van het dekkend netwerk en daarmee om een transitiefase. Het revitaliseringstraject had ten doel om de ondersteuning meer thuisnabij te krijgen en daarmee is al een belangrijke stap gezet om meer werk te maken van inclusief onderwijs. Op veel plekken binnen het samenwerkingsverband zien we draagvlak voor een ontwikkeling richting passend en inclusief onderwijs. Het is een breed gedragen opvatting dat er voor alle leerlingen een thuisnabije plek in het onderwijs zou moeten zijn: dat vraagt om een verdere ontwikkeling.

Het concretiseren van een eigen visie op inclusief onderwijs en hoe dat er in het Hanzeland in de toekomst uit zal zien, geeft houvast bij het maken van verdere keuzes voor de doorontwikkeling van de inrichting van het dekkend netwerk. Bij het gesprek over de visie gaat het om de volgende vragen: Wat bedoelen wij met inclusief onderwijs? Wat is onze ambitie hierin? Wat is daarvoor nodig? Hoe werken we daaraan? Een aandachtspunt is het draagvlak onder alle betrokkenen van het samenwerkingsverband: bestuurders, clustercoördinatoren, OPR, schoolleiders en schoolteams. Het werken aan inclusief onderwijs vraagt een verdiepingsfase op de scholen, zodat de associatie met bezuinigingen en extra werk wordt vervangen door een wenkend perspectief waar men met elkaar voor wil gaan.

Zo werken we hieraan

- In schooljaar '24/'25 verdiepen we ons verder in wat wij precies verstaan onder inclusief onderwijs en wat dat betekent voor de scholen en onze samenwerking. Het bestuur stelt op basis hiervan een schets op voor een visie en een routekaart, als startpunt voor de dialoog binnen het samenwerkingsverband.
- Het cluster voert intern en met externen gesprekken over de visie en routekaart:
 - Het cluster bespreekt dit met de geledingen.
 - We stimuleren het gesprek over inclusief onderwijs op de scholen. De clustercoördinatoren nemen hierin het voortouw.
 - We nemen het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs en de gemeentes mee in onze verkenning.
- Op basis van de input vanuit de clusters ('24-'25) stellen we op het niveau van het samenwerkingsverband in '25/'26 onze visie op inclusief onderwijs en een routekaart vast: hierin beschrijven we wat inclusief onderwijs voor ons betekent en wat we daarin willen bereiken. We toetsen dit aan eventueel landelijk beleid en werken dit uit in een plan van aanpak, dat input zal geven aan de verdere ontwikkeling van het samenwerkingsverband.

Hoe evalueren we dit speerpunt (merkbaar of meetbaar)

In de zomer van 2026 ligt er een gedragen visie op inclusief onderwijs, met daarnaast een routekaart en een plan van aanpak voor hoe we daaraan gaan werken.

1.6.2.2 De samenwerking tussen de schoolbesturen is verbeterd

De nieuwe inrichting van het samenwerkingsverband is nog jong: de structuur staat en daarvoor is veel draagvlak. Binnen de clusters is er met name nog tijd nodig om de samenwerking goed vorm te geven. Daarbij is ruimte gewenst voor clusters om zelf een vorm te kiezen binnen de kaders van het SWV.

De samenwerking moet plaatsvinden vanuit een gedeelde urgentie: samen staan we binnen het samenwerkingsverband voor een opgave, waar we alleen samen een antwoord op kunnen geven. Bestuurders moeten de samenwerking aanjagen en ruimte geven aan de netwerken om de samenwerking vorm te geven.

Er is vanuit de scholen behoefte aan een goede beschrijving van de huidige inrichting van het samenwerkingsverband en kaderstellende afspraken en richtlijnen voor de samenwerking. Het is belangrijk dat het SWV de samenwerking monitort en de opvolging van beleid volgt, maar er moet ook voldoende flexibiliteit zijn wanneer het beleid niet helpend blijkt in de praktijk. De afstemming tussen de coördinatoren heeft hierin een belangrijke functie.

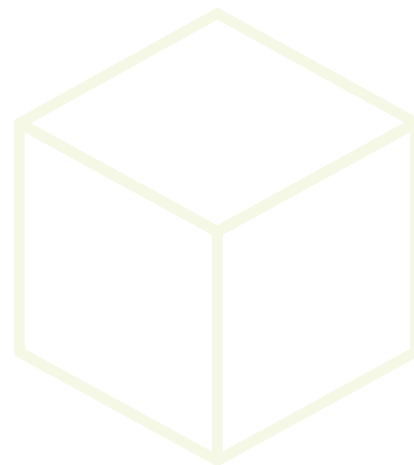
Zo werken we hieraan

- De inrichting van het samenwerkingsverband is beschreven in het OSP 2024-2028 en wordt actief gecommuniceerd, zodat ook op het niveau van de scholen helder is hoe er binnen het samenwerkingsverband wordt gewerkt.
- In elk jaarverslag neemt het SWV een evaluatie op van de effectiviteit van deze structuur, op basis van de monitor die wordt uitgezet bij de clusters. De uitkomsten worden besproken in het lokaal bestuurlijk overleg en gedeeld met het bestuur en de OPR van het samenwerkingsverband. Indien er aanleiding is om de structuur aan te passen, doet de coördinator of het bestuur van het SWV hiervoor een voorstel.
- Vanuit de clusters worden de gesprekken met partners gevoerd, vanuit hier trekken de bestuurders samen op richting de kinderopvang, de gemeente, jeugdhulporganisaties en het speciaal en voortgezet onderwijs voor zaken die samenhangen met het vormgeven van passend onderwijs.
- Faciliteren en financieren van de lokale samenwerking tussen scholen in het netwerk.

Hoe evalueren we dit speerpunt (merkbaar of meetbaar)

Door middel van de jaarlijkse monitor evalueren we de mate van samenwerking, aan de hand van onderstaande vragen. We streven naar een samenwerking op het niveau "Intensief" (zie bijlage 6.3). Gedurende de looptijd van dit ondersteuningsplan monitoren we of er sprake is van een stijgende lijn in de clusters waar de samenwerking nog niet op dit gewenste niveau zit.

- Hoe productief is het lokaal bestuurlijk overleg? Levert het overleg op wat gewenst is?
- Informatie over de bereidheid tot samenwerking in de (beoogde) lokale netwerken in het cluster.
- Informatie over de mate van samenwerking in de (beoogde) lokale netwerken in het cluster.
- Hoe effectief waren de activiteiten/arrangementen in de lokale netwerken?
- Hoe is de kwaliteit van de relaties met partners in het lokale netwerk (o.m. gemeente, jeugdzorg)?

1.6.2.3 Een doorgaande lijn van ondersteuning van 0 tot 18 jaar

Kinderen bezoeken steeds vaker al een voorschoolse voorziening voordat ze naar de basisschool gaan. Om kinderen een goede plek in het onderwijs te bieden en in een doorgaande lijn kinderen te begeleiden in hun ontwikkeling, is het helpend wanneer kinderopvang en onderwijs samenwerken. Voor de samenwerking met de kinderopvangpartners is eerder afgesproken dat dit overgelaten wordt aan de clusters, omdat daar de koppeling naar de gemeente makkelijk gelegd wordt. Op gemeentelijk niveau zijn er minimaal afspraken over de voor- en vroegschoolse educatie, maar steeds vaker zit binnen de gemeente de kinderopvang met de onderwijsbesturen aan tafel binnen bijvoorbeeld de lokaal educatieve agenda (LEA). Samenwerking kan bijvoorbeeld gaan over een doorgaande lijn in het (vve-)aanbod, over samenwerken binnen integrale kindcentra, over de overdracht van kinderen en over vroegsignalering.

Op dit moment kiezen ouders een school voor hun kind: wanneer het een s(b)o-school betreft, vraagt de betreffende school een tlv aan. Er is vervolgens een procedure via de CAT, waarin regulier en speciaal onderwijs samen kijken wat de best passende plek is voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften. Binnen het samenwerkingsverband worden de scholen gestimuleerd om in onderlinge afstemming meer leerlingen met extra ondersteuningsvragen toch in het regulier onderwijs te laten starten. Kansrijk BAO faciliteert scholen om dit ook te realiseren. De wens is om het regulier onderwijs voor de jongste kinderen te versterken en de instroom van 4-jarigen in het SBO en SO 1 af te laten nemen (streefpercentage: jaarlijkse afname van 10%).

Hoewel de samenwerkingsverbanden po en vo in het Hanzeland zich sinds 2023 onder één naam presenteren, is er nog weinig sprake van samenwerking. Op sommige gebieden is er behoefte aan meer samenwerking en afstemming, om de doorgaande lijn van het PO naar het VO te versterken.

Zo werken we hieraan

- In het schooljaar '24-'25 realiseert elk cluster een aanmeldingsplek voor ouders van kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte. Vanuit deze plek onderzoeken regulier en speciaal onderwijs (inclusief cluster 1 en 2) samen wat de beste plek is voor de leerling, waarbij regulier het vertrekpunt is. Aan het eind van de planperiode onderzoeken we of het wel of niet gelukt is en waarom en hoe we hier verder mee willen gaan.
- De clusters beschrijven in hun clusterplan hoe ze nu met de kinderopvang samenwerken, welke goede voorbeelden ze hiervan hebben in de regio en welke ambities zij daarin hebben. Deze plannen worden door de clustercoördinatoren onderling gedeeld en ter inspiratie gebruikt binnen de overige clusters.

- De clusters beschrijven in een clusterplan hoe ze samenwerken met het voortgezet onderwijs binnen het cluster en met scholen voor voortgezet onderwijs uit een ander cluster of SWV waar veel leerlingen naar doorstromen.
- Het SWV organiseert minimaal jaarlijks een bijeenkomst voor bestuurders van po en vo, waarin de doorgaande lijn en overdracht centraal staat.
- Het SWV gaat in gesprek met de besturen van de samenwerkingsverbanden po en vo over de wenselijkheid van een nauwere samenwerking tussen de twee samenwerkingsverbanden. In het schooljaar '24-'25 wordt de 'herijking missie en structuur' in het VO geïmplementeerd. Dat is ook een goed moment om de gewenste samenwerking met Hanzeland VO te bespreken.
- Voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte werken PO en VO samen aan maatwerkoplossingen (bijv. povo-arrangement) m.b.t. doorlopende ondersteuning en zicht op ontwikkeling.

Hoe evalueren we dit speerpunt (merkbaar of meetbaar)

- Met de jaarlijkse monitor evalueren we de mate waarin de aansluitingen kinderopvang → PO, en PO → VO bijdragen aan passend onderwijs.
- Met de jaarlijkse monitor evalueren we de samenwerking met de kinderopvangpartners.
- Is het aanmeldpunt voor onderinstroom gerealiseerd? En hoe zijn de eerste ervaringen?
- Hoeveel kinderen (per cluster) stromen rechtstreeks, dus niet via een reguliere school, in in het SBO en SO (= nulmeting)
- Tot we onze doelstelling van 4% deelname SBO/SO hebben bereikt, streven we naar een jaarlijkse afname van de onderinstroom SBO en SO categorie 1 van 10%

1.6.2.4 De ondersteuning is dichterbij de leerlingen en de leerkracht georganiseerd

Bij het revitaliseringstraject is ervoor gekozen om vanaf 1 januari 2023 samen te werken in clusters en netwerken ingericht op basis van regio. Op basis van deze geografische indeling kunnen er afspraken gemaakt worden over de inrichting van de (extra) ondersteuning binnen de regio. Op deze manier zou het eenvoudiger moeten zijn om ondersteuning thuisnabij te kunnen bieden.

Binnen de clusters is er bestuurlijk overleg waarin wordt bepaald hoe binnen het bepaalde cluster extra ondersteuning wordt ingericht (binnen de kaders van het SWV). De clusters verschillen in de mate waarin dit al gerealiseerd is, maar overal loopt dit traject en is er draagvlak voor de ingeslagen weg.

Binnen de netwerken werken scholen samen om passend onderwijs in de praktijk vorm te geven. Passend onderwijs vindt plaats op scholen en de netwerken zijn daarom van wezenlijk belang. Niet overal heeft de (organisatie van de) samenwerking binnen de netwerken al goed vorm gekregen: soms is dat vanwege gebrek aan coördinatie binnen het netwerk. Onduidelijk is wie de coördinerende rol op zou moeten pakken of er is geen capaciteit voor. Maar ook is het voor sommige netwerken nog een zoektocht waar de samenwerking over moet gaan en wat de meerwaarde ervan kan zijn. Een laatste knelpunt is dat er vaak nog concurrentie ervaren wordt tussen scholen en tussen besturen.

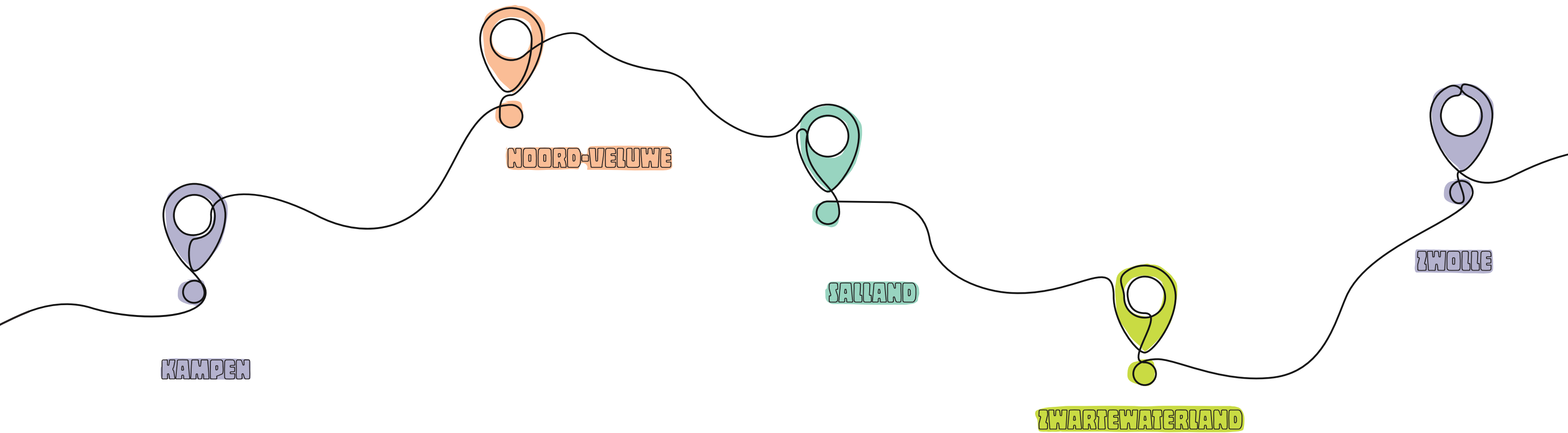
Zo werken we hieraan

- De netwerken worden gefaciliteerd met een netwerkbegeleider, die de lokale samenwerking stimuleert en faciliteert. Deze begeleider helpt de doelen en behoeftes van het netwerk te formuleren en richt een werkende netwerkstructuur en -samenwerking in met duidelijke rollen en taken voor de deelnemers. Er zijn gedurende twee jaar middelen beschikbaar voor de begeleiding van de netwerken.
- In het afstemmingsoverleg brengen we op het niveau van het SWV in beeld welke behoeftes er leven ten aanzien van de organisatie, de ondersteuning en het dekkend netwerk. Via de clustercoördinatoren brengen we op SWV-niveau in beeld welke wensen en behoeftes er leven ten aanzien van het SWV.

- We werken binnen de clusters aan extra ondersteuningsaanbod dat laagdrempelig beschikbaar is.
- Bestuurders van de verschillende deelnemende besturen handelen in woord en daad naar het uitgangspunt “We zijn solidair als het gaat om leerlingen met intensieve ondersteuningsbehoeftes”, waarmee scholen de ruimte voelen om belangeloos samen te werken voor passend onderwijs. Ze werken mee aan bao-bao-verwijzingen en vragen pas een tlv aan nadat er afstemming is geweest binnen het netwerk over de mogelijkheid van bao-bao-verwijzing.
- De samenwerking tussen experts van verschillende expertisecentra stimuleren we, zodat er ook bij de afwezigheid van een gedeeld expertisecentrum wel expertise-uitwisseling tussen scholen/besturen mogelijk is.
- Op het niveau van het SWV onderzoeken we waar knelpunten zitten bij het aanbieden van symbioseplaatsingen en werken eraan om deze op te heffen, om zo volledige uitstroom naar SO te voorkomen en terugstroom naar regulier onderwijs te bevorderen. In 2025 vormen we een werkgroep, waarna de uitvoering bij de clusters ligt.

Hoe evalueren we dit speerpunt (merkbaar of meetbaar)

- Statistieken: aantal verwijzingen, gerelateerd aan leerlingpopulatie, totaal deelnamepercentage.
- Met de jaarlijkse monitor evalueren we de volgende aspecten:
 - Waarin verschillen de scholen binnen het cluster in hun aanpak van bepaalde ondersteuningsvragen?
 - Kon de school altijd (snel genoeg) de benodigde ondersteuning leveren? Wat ontbrak eventueel?
 - Hoe effectief waren de activiteiten/arrangementen van het cluster?
 - Neemt het aantal symbiose- en terugplaatsingen toe?

2.

Hoe we samen op pad gaan

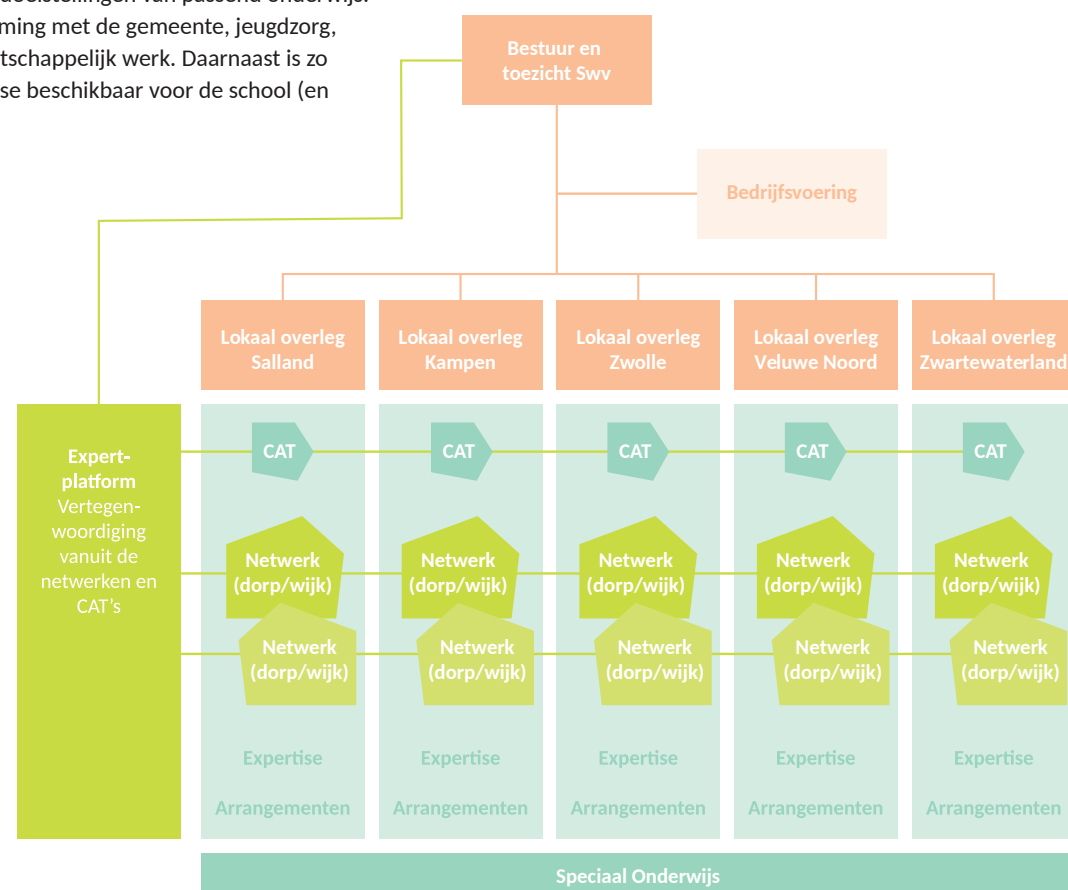
2.1 De organisatie van ons netwerk

Samenwerken op niveau van gemeenten

Samenwerkingsverband Hanzeland PO is te groot om vanuit één centraal punt beslissingen te nemen over het dekkend netwerk en de inzet van ondersteuningsmiddelen. Daarom is het werkgebied langs gemeentegrenzen opgedeeld in vijf clusters: Kampen, Noord-Veluwe, Salland, Zwartewaterland en Zwolle. Alle aangesloten schoolbesturen met een school in een cluster zijn vertegenwoordigd in het lokaal bestuurlijk overleg van dat cluster. Het zwaartepunt van de besluitvorming over passend onderwijs ligt in deze vijf clusters. Elk cluster draagt de eigen kosten van deelname aan SBO en SO categorie 1. Het samenwerkingsverband draagt de kosten van SO categorie 2/3 en de onderinstroom SO.

Netwerken faciliteren het realiseren van thuisnabij passend onderwijs

Binnen elk cluster vormen de basisscholen van alle aangesloten schoolbesturen in een dorp of wijk een netwerk dat zich richt op samenwerking rond casuïstiek, informatiedeling en afstemming met externe partners. In deze netwerken komt de samenwerking tot stand tussen de experts van diverse schoolbesturen en aanbieders van speciaal (basis)onderwijs. De facilitering en financiering van deze lokale samenwerking ligt bij het lokaal bestuurlijk overleg. Zo maakt het samenwerkingsverband twee belangrijke principes waar. Ten eerste is er in de nabijheid van de school een netwerk dat faciliteert en ondersteunt bij het realiseren van de doelstellingen van passend onderwijs. Waar nodig in afstemming met de gemeente, jeugdzorg, kinderopvang en maatschappelijk werk. Daarnaast is zo nabij mogelijk expertise beschikbaar voor de school (en voor de leerkracht).

Platform voor professionele ontwikkeling

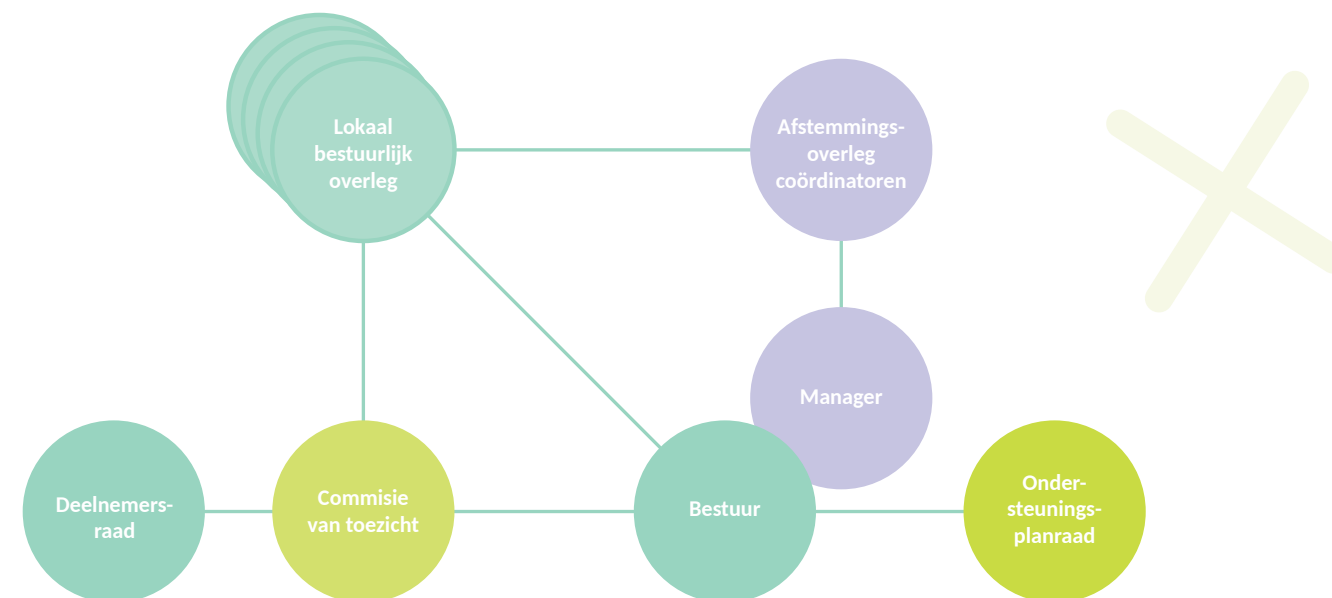
De experts in het samenwerkingsverband bundelen hun professionele ontwikkeling in het expertisepplatform. Ze leggen data over de praktijk bij elkaar en delen de inzichten in het samenwerkingsverband. Ze stemmen hun kennisvergaring op elkaar af, zodat die kennis efficiënt kan worden aangeboden aan scholen/leerkrachten. Ze doen ook ongevraagd voorstellen voor verbetering van het dekkend netwerk aan het lokaal bestuurlijk overleg en het bestuur. Het platform is in ontwikkeling en is één van de doelstellingen op het niveau van het samenwerkingsverband.

Driehoek lokaal bestuur – bestuur SWV – intern toezicht

Overkoepelend is er een bestuur dat bestaat uit afgevaardigden van de vijf clusters en van het speciaal onderwijs. Zij nemen besluiten namens hun achterban. Die besluiten beperken zich tot zaken die het niveau van clusters overstijgen. De stichting heeft een commissie van toezicht – de leden zijn geen bestuurder bij een aangesloten bevoegd gezag. De commissie van toezicht vormt een driehoek met het lokaal bestuurlijk overleg en het overkoepelende bestuur, om vooral ook goed toezicht te kunnen houden op de onderlinge samenwerking. Alle aangesloten schoolbesturen samen vormen de deelnemersraad, die de eigenaar is van het samenwerkingsverband.

2.2 Onze bestuurlijke inrichting

De bestuurlijke inrichting is vastgelegd in de statuten. Hieronder is de inrichting op hoofdlijnen opgenomen.

Bestuur

- Het bestuur bestaat uit vertegenwoordigers vanuit de vijf clusters en vanuit het SO.
- Het bestuur beperkt zich tot besluiten die niet door het lokaal bestuurlijk overleg kunnen worden genomen omdat ze het niveau van het cluster overstijgen. Daaronder vallen onder meer de planning- en controlcyclus en het vaststellen van het ondersteuningsplan.
- De bestuursleden besluiten op basis van een mandaat van hun achterban.

Commissie van toezicht

- De commissie van toezicht bestaat uit vier personen die geen schoolbestuurder zijn in het primair onderwijs in het werkgebied.
- De commissieleden worden aangesteld op basis van profielen met de volgende typering: (primair) onderwijs, (jeugd)zorg, financiën/risicomanagement, netwerksamenwerking.
- De commissie van toezicht hanteert een toezichtskader, waarin de maatschappelijke opdracht van het samenwerkingsverband centraal staat en wordt aangesloten op de interne monitoring.

Deelnemersraad

- Het bestuur organiseert ten minste tweemaal per jaar een bijeenkomst waaraan alle aangesloten schoolbesturen kunnen deelnemen, de deelnemersraad, met als doel de betrokkenheid bij elkaar en de gezamenlijke opdracht te bevorderen.
- Onderwerp van de bijeenkomst is de voortgang van de realisatie van het ondersteuningsplan. Daaronder past ook een verslag door de commissie van toezicht over het gevoerde toezicht.
- De deelnemersraad stelt het Ondersteuningsplan vast.

Lokaal bestuurlijk overleg

- Elk cluster heeft een lokaal bestuurlijk overleg waaraan vertegenwoordigers deelnemen van alle schoolbesturen die een school in de betreffende gemeente(n)/regio hebben.
- Het lokaal bestuurlijk overleg organiseert zichzelf en kiest uit zijn midden een schoolbestuurder die het cluster vertegenwoordigt in het bestuur.
- De beleidsruimte in het samenwerkingsverband ligt primair in de clusters. Randvoorwaarden daarbij zijn dat de clusters elkaars belangen niet schaden en geen besluiten nemen over zaken die het cluster overstijgen.

Manager

- Het beheer van de activiteiten van de stichting vindt plaats door een manager. Het bestuur benoemt, schorst en ontslaat de manager en stelt diens mandaat vast.

Ondersteuningsplanraad

- De OPR is het medezeggenschapsorgaan van het samenwerkingsverband. Vanuit ieder cluster en vanuit het SO worden een ouder en medewerker voorgedragen in de OPR.

2.3 Werken in clusters en netwerken

Begripsbepalingen

- Besturen: de schoolbesturen die een of meer scholen in het cluster hebben;
- Cluster: de besturen rond gemeente of regio vormen samen het cluster;
- Lokaal bestuurlijk overleg: het overleg tussen de besturen in het cluster;
- Scholen: de scholen die behoren tot het cluster;
- SWV: het samenwerkingsverband SWV Hanzeland PO (2305 PO).

Doelstelling cluster

Het lokaal bestuurlijk overleg behartigt voor wat betreft het cluster de belangen van het SWV ten aanzien van het realiseren van een dekkend netwerk voor passend onderwijs en de inzet van ondersteuningsmiddelen. Die belangen komen onder meer tot uitdrukking in de centrale afspraken die binnen het SWV zijn gemaakt. Het lokaal bestuurlijk overleg faciliteert en financiert de lokale samenwerking tussen scholen, met de volgende doelen:

- Een netwerk nabij de school dat faciliteert en ondersteunt bij het realiseren van passend onderwijs.
- Afstemming met de gemeente, jeugdzorg, kinderopvang, maatschappelijk werk en andere relevante partners.
- Zo nabij mogelijke expertise beschikbaar stellen voor de school en de leerkracht.

Hoe bereikt het cluster de doelen

1. Het lokaal bestuurlijk overleg heeft als taak:
 - Het vaststellen van een jaarplan waarin de doelen en activiteiten worden vermeld ten aanzien van passend onderwijs, binnen de kaders van het Ondersteuningsplan SWV;
 - Het benoemen van projecten en activiteiten/arrangementen die bijdragen aan het realiseren van de doelen;
 - Het vaststellen van een jaarbegroting (kalenderjaar) voor de gezamenlijke inzet en verdeling over de schoolbesturen;
 - Het uitvoeren van het jaarplan en projecten, en het evalueren van de uitvoering daarvan op het niveau van het schoolbestuur en het niveau van het cluster;
 - Het bespreken van de financiële rapportages;
 - Het faciliteren van lokale netwerken, wat zich onder meer richt op samenwerking rond casuïstiek, expertise, informatiedeling en afstemming met externe partners;
2. Ten minste twee keer per jaar bespreekt het lokaal bestuurlijk overleg de voortgang van het jaarplan, met aandacht voor de doelmatige inzet van de middelen en de benodigde randvoorwaarden. De uitkomsten van deze evaluaties worden gedeeld met het bestuur van het SWV.
3. Het lokaal bestuurlijk overleg laat zich ten minste 2x per jaar informeren door de lokale netwerken, de CAT en het expertisepplatform. Het lokaal bestuurlijk overleg faciliteert deze netwerken om samenwerking te bevorderen tussen de experts van diverse schoolbesturen en aanbieders van speciaal (basis)onderwijs.

4. Het lokaal bestuurlijk overleg wijst een bestuurslid uit het eigen midden aan, dat wordt voorgedragen ter benoeming in het bestuur van het SWV;
5. De besturen gebruiken hun invloed op de gemeente en andere partners om te komen tot een optimale afstemming tussen jeugdhulp en passend onderwijs. Het lokaal bestuurlijk overleg is erop gericht om hier zoveel mogelijk samen in op te trekken.

De coördinatie

1. Lokaal bestuurlijk overleg heeft een coördinator die belast is met de beleidsvoorbereiding en -uitvoering van de clustertaken en het lokaal bestuurlijk overleg;
2. De taakomvang wordt bepaald door het lokaal bestuurlijk overleg. De coördinator wordt bekostigd uit de middelen van het cluster.
3. Het lokaal bestuurlijk overleg evalueert jaarlijks de inzet van de coördinator. Twee leden van het lokaal bestuurlijk overleg voeren jaarlijks een voortgangsgesprek met de coördinator.
4. De coördinator bereidt samen met de voorzitter van het cluster het periodieke lokaal bestuurlijk overleg voor.
5. De coördinator voert overleg met de netwerken passend onderwijs binnen het cluster, en onderhoudt contact met de zorgcoördinatoren van de besturen en overige betrokkenen binnen of buiten de scholen ten aanzien van passend onderwijs.
6. De coördinator participeert in het Afstemmingsoverleg, dat bestaat uit de manager van het SWV en de coördinatoren van de clusters.

Besluitvorming in het lokaal bestuurlijk overleg

1. Elk bestuur is als regel met een statutair bestuurder vertegenwoordigd in het lokaal bestuurlijk overleg. Indien dit niet mogelijk is kan een bestuur een andere afgevaardigde sturen, mits deze persoon over een bestuurlijk mandaat beschikt. In dat geval overlegt dit bestuur een schriftelijke volmacht (eenmalig af te geven) waaruit blijkt dat de afgevaardigde namens het bestuur in het cluster participeert en bevoegd is om namens het bestuur in het cluster besluiten te nemen.
2. Het lokaal bestuurlijk overleg wijst uit het eigen midden een voorzitter aan.
3. Het lokaal bestuurlijk overleg wijst uit het eigen midden een penningmeester aan. De penningmeester is geautoriseerd om betalingen goed te keuren. Het SWV fungeert als penvoerder voor de besteding van de middelen van het cluster. De penningmeester bewaakt de uitvoering hiervan en voert overleg met de manager van het SWV over de begroting en de uitputting van de middelen.
4. De besturen in het lokaal bestuurlijk overleg besluiten ten aanzien van onderwerpen die financiële consequenties hebben voor de begroting van het cluster op basis van consent.
5. Besluitvorming van de overige onderwerpen vindt plaats op basis van consensus. Indien besluitvorming niet in eerste termijn kan worden afgerond, dan wordt het agendapunt verdaagd naar een volgende (extra) vergadering waarin alsnog wordt geprobeerd om via consensus te besluiten. Indien dit niet lukt wordt gestemd. Bij stemming geldt dat

sprake is van een geldig besluit indien het besluit wordt genomen door:

- a. Een meerderheid van het aantal besturen dat ter vergadering aanwezig is dan wel vertegenwoordigd En
- b. Een meerderheid van het aantal leerlingen dat de besturen vertegenwoordigen.

Als peildatum voor het aantal leerlingen geldt 1 februari van het voorgaande schooljaar.

6. Een bestuur in het cluster kan bij afwezigheid een ander bestuur machtigen als vertegenwoordiger. Dit wordt vooraf schriftelijk/per mail gemeld bij de voorzitter van het Lokaal Bestuurlijk Overleg door het bestuur dat afwezig is en ter vergadering bevestigd door het bestuur dat gemachtigd is.
7. De agenda wordt ten minste twee weken voor het lokaal bestuurlijk overleg verstuurd. Dit waarborgt voldoende tijd voor intern overleg binnen het bestuur.
8. Het cluster komt een vergaderjaarkalender overeen waarin het aantal vergaderingen en tijdstippen per jaar is vastgelegd, zodat elk bestuur in principe elk lokaal bestuurlijk overleg kan bijwonen.

Slotbepalingen

1. Het lokaal bestuurlijk overleg evalueert jaarlijks het eigen functioneren als lokaal bestuurlijk overleg.
2. Het lokaal bestuurlijk overleg evalueert eens per vier jaar zijn functioneren onder begeleiding van een externe partij.
3. Het reglement is van toepassing in ieder cluster. Besluitvorming omtrent wijzigingen in deze werkwijze worden genomen op het niveau van het bestuur van het SWV.

2.4 Communicatie

De communicatie omtrent leerlingen vindt plaats in Kindkans wanneer het gaat om het aanvragen van arrangementen of tlv's. In alle andere gevallen zal communicatie omtrent leerlingen plaatsvinden via de beveiligde omgeving van Zivver.

Ten minste 1x per kwartaal geeft het SWV Hanzeland een nieuwsbrief uit.

M.i.v. 01-01-2024 beschikt SWV Hanzeland over een nieuwe website. Deze website is vooral bedoeld voor externe partners (scholen, ouders, gemeente).

In de flyer vind je meer informatie en een link naar de website.

2.5 Steunpunt voor ouders en jeugdigen

Het SWV heeft een steunpunt voor ouders en jeugdigen. Het steunpunt is vier ochtenden per week bereikbaar en is onafhankelijk van het Samenwerkingsverband. De medewerkers van het steunpunt (VO en PO) stemmen de werkzaamheden af. Tevens adviseren zij het Samenwerkingsverband op grond van een analyse van de vragen die bij het steunpunt binnenkomen.

Een goede samenwerking tussen school, leerling, ouder(s) en/of verzorger(s) is belangrijk. Het ouder- en jeugdsteunpunt helpt scholen bij het goed informeren van ouders en jeugdigen.

Je kunt als ouder/verzorger, maar ook als leerling of school contact opnemen met een adviseur van het ouder- en jeugdsteunpunt als er vragen zijn, je je verhaal kwijt wilt of behoefte hebt aan onafhankelijk advies.

Bij het ouder- en jeugdsteunpunt krijg je duidelijke informatie en deskundig advies. Ook wordt er een luisterend oor geboden. Het ouder- en jeugdsteunpunt is telefonisch bereikbaar van maandag t/m donderdag tussen 9.00 en 12.30 uur via 06-57125952 en per mail via steunpunt@SWV-hanzeland.nl

2.6 Klachten en bezwaar

Als er klachten zijn bij bijvoorbeeld ouders of scholen die het niet eens zijn met een besluit of vinden dat ze niet goed zijn gehoord, zijn er verschillende mogelijkheden om deze door te geven.

2.6.1 Bezwaar- en adviescommissie

Het SWV is aangesloten bij de landelijke geschillencommissie te Utrecht.

2.6.2 Klachten- en privacyregeling

Het SWV kent een klachtenregeling voor het afgeven van toelaatbaarheidsverklaringen. Deze klachtenregeling is opgenomen op de website. Ook is er voor de afhandeling van de tlv's een privacyregeling. De manager informeert het bestuur over eventuele klachten.

Schematisch zijn er de volgende mogelijkheden:

Situatie	Klacht of bezwaar indienen bij
Klachten over de behandeling of beslissing door het bestuur of de manager van het SWV Hanzeland (als het niet lukt een klacht in goed overleg naar tevredenheid of te handelen)	Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC) Postbus 85191 3508 AD Utrecht
De school, ouders en/of leerling zijn het niet eens met een besluit over een toelaatbaarheidsverklaring of arrangement.	Bezwaarprocedure bij het SWV Hanzeland p/a Ossenkamp 8 8034 AE Zwolle
Na behandeling volgens de bezwaarprocedure zijn school en/of ouders het nog niet eens.	Via het bestuur van het SWçV wordt het bezwaar gemeld bij de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring te Utrecht. Het bestuur zal zijn zienswijze toevoegen aan het bezwaar.

Naast de bovenstaande procedures zijn er verschillende instanties die kunnen helpen bij een conflict of geschil. Soms kan dat het steunpunt voor ouders en jeugdigen zijn. Ook kunnen de onafhankelijke landelijke Onderwijsconsulenten bemiddelen bij een conflict rond schoolplaatsing of verwijdering. Als bemiddeling geen uitkomst biedt, dan kunnen zowel ouders, school als samenwerkingsverband de landelijke geschillencommissie inschakelen.

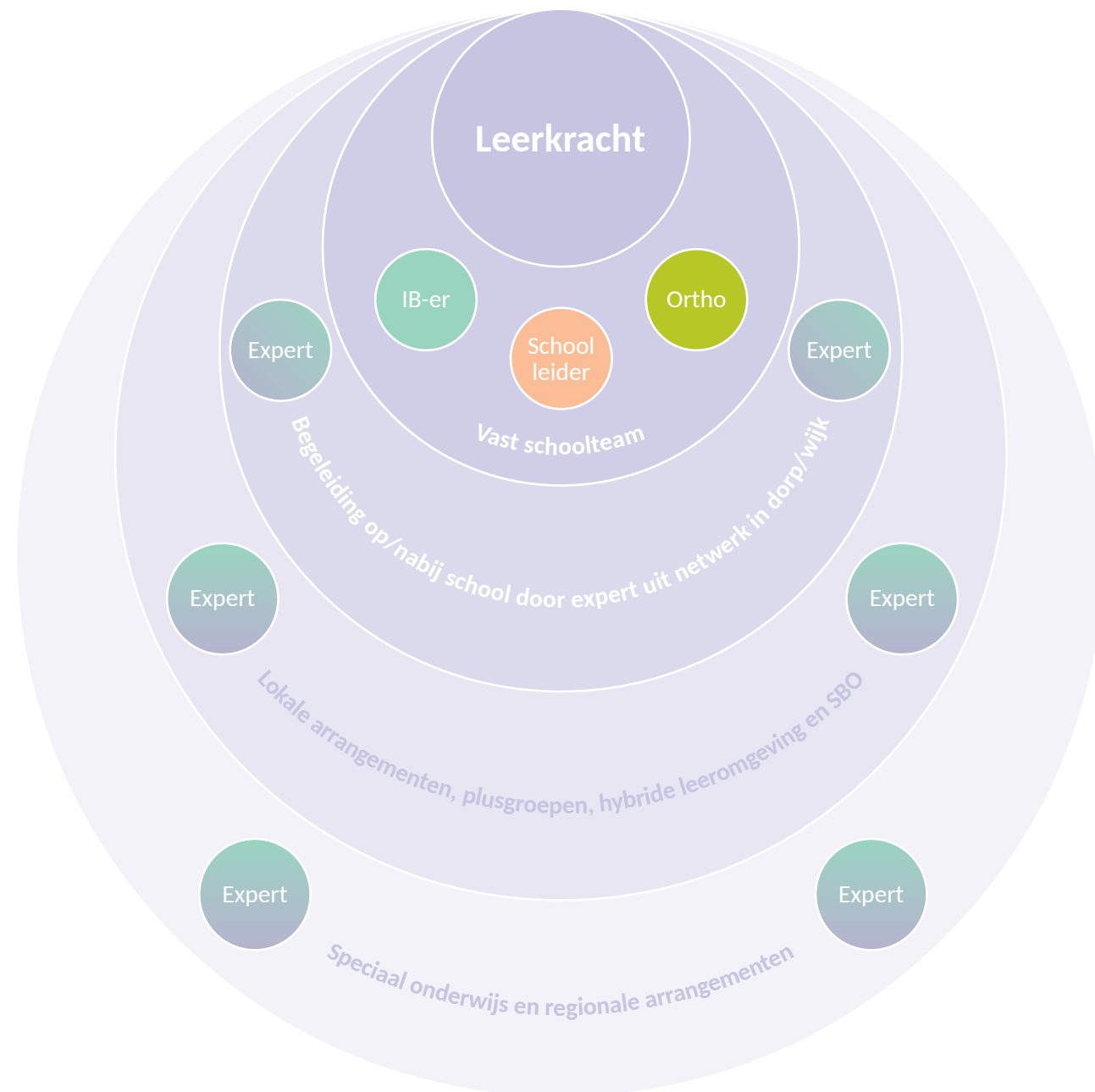
3.

**Zo ziet onze
ondersteunings-
structuur eruit**

3.1 Ondersteuningsstructuur van het samenwerkingsverband

Ons Samenwerkingsverband kent een organische, platte structuur van cirkels. Iedereen vervult een eigen unieke rol met duidelijk gedefinieerde verantwoordelijkheden. De leerkracht staat bij ons centraal; hij/zij staat het dichtst bij de leerling. Elke volgende cirkel staat meer op afstand van de leerling, maar is essentieel om een dekkend netwerk te kunnen vormen voor alle leerlingen in onze regio.

Ondersteuning dichtbij kind en leerkracht

3.2 Van dichtbij naar meer op afstand

Dekkend netwerk

De gezamenlijke besturen zorgen voor een dekkend netwerk aan ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen scholen in SWV Hanzeland PO. Het dekkend netwerk is opgebouwd van dichtbij of in de school voor iedereen beschikbaar, tot verder weg als het om gespecialiseerd onderwijs gaat.

Basisondersteuning – een goede basis

Het begint met goed signaleren en het bieden van basisondersteuning op het reguliere onderwijs. Alle scholen werken handelingsgericht (HGW) aan passende ondersteuning. Dat doen zij bijvoorbeeld door het inzetten van individuele en groepsarrangementen.

Extra ondersteuning – op de school

Wanneer de basisondersteuning onvoldoende helpt, organiseert de school in overleg met ouders aanvullende of extra ondersteuning. De afspraken legt de school vast in een Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) en ze registreert deze plannen. De extra ondersteuning kan kortdurend, maar ook structureel van aard zijn.

Speciaal basisonderwijs – meer tijd en hulp om doelen te halen

Een kleine groep leerlingen zal onvoldoende kunnen profiteren van de extra ondersteuning omdat zij een meer beschermde leeromgeving nodig hebben. Leerlingen met leer- en ontwikkelingsproblemen en gedragsproblemen kunnen naar het speciaal basisonderwijs. Deze scholen werken aan dezelfde doelen als het reguliere onderwijs, maar leerlingen krijgen meer tijd om die te halen. Leerlingen zitten in kleinere groepen dan in het reguliere onderwijs en krijgen hulp van deskundigen bij het leren.

Speciaal onderwijs – intensieve ondersteuning door gespecialiseerde leraren

Soms hebben leerlingen extra ondersteuning en hulp nodig die de reguliere basisschool en speciale basisschool niet bieden. Bijvoorbeeld intensieve ondersteuning voor kinderen met een lichamelijke of een verstandelijke beperking of een combinatie daarvan, langdurig zieke kinderen of kinderen met ernstige gedragsproblemen en psychiatrische problematiek. Voor deze kinderen hebben we speciaal onderwijs. Gespecialiseerde leraren, hulpverleners en deskundigen ondersteunen deze kinderen in kleine groepen bij het leren. Leerlingen in het speciaal onderwijs werken vanuit een individueel plan aan hun toekomst. Voor sommige leerlingen zal dat uiteindelijk een schooldiploma zijn. Voor anderen is dit een baan of zinvolle dagbesteding.

3.3 Beschrijving van beschikbare ondersteuningsmogelijkheden

3.3.1 Basisondersteuning

De basisondersteuning is de onderwijsondersteuning die elke basisschool binnen het samenwerkingsverband biedt. Die staat beschreven in het schoolondersteuningsprofiel en de schoolgids. Zo weten ouders wat zij in ieder geval van elke school in de regio mogen verwachten.

Onze norm voor basisondersteuning

Wij hebben voorsnog onze eigen norm voor basisondersteuning op alle scholen vastgelegd. Om het hoge niveau van basisondersteuning te kunnen bereiken, hebben alle basisscholen een intern begeleider/coördinator kwaliteitszorg aangesteld. Die ziet toe op de uitvoering van de basisondersteuning. We hebben de basisondersteuning als volgt gedefinieerd:

- De school heeft ten minste de beoordeling voldoende voor de onderwijskwaliteit.
- Dat betekent dat de school een kwaliteitsoordeel voldoende heeft gekregen van de inspectie. De school scoort voldoende op het onderwijsproces, waaronder de inzet van (extra) ondersteuning, het schoolklimaat, de onderwijsresultaten, kwaliteitszorg en financieel beheer.
- De school heeft een planmatige ondersteuningsstructuur.
- De school beschikt over een stappenplan en planning voor leerlingenzorg. Van een leerlingvolgsysteem, de leerlingbespreking tot een ondersteuningsteam.
- Er is een doorgaande lijn met de voorschool.
- Leerlingen met een ondersteuningsvraag mogen bij de start op de basisschool rekenen op voortzetten van de ondersteuning of ten minste een warme overdracht aan de school.
- De school heeft een veilig, ondersteunend en stimulerend schoolklimaat.
- Dit houdt in dat de school zich actief inzet voor een veilig schoolklimaat met actief beleid tegen pesten.
- De school heeft goede samenwerkingsrelaties met ouders.
- Ouders worden door de school actief betrokken bij het onderwijsproces van hun kinderen. Wanneer leren en ontwikkelen niet vanzelf gaat, is samenwerking tussen ouders en school essentieel. Als ouders aangeven dat het moeilijk voor ze is, zoekt de school samen met hen naar hulp.
- De school werkt samen met netwerkpartners.
- Samen met partners zoals de jeugdarts, leerplechtambtenaar, hulpverleners werkt de school samen aan een veilige leeromgeving voor leerlingen.
- De school werkt handelingsgericht.
- Dat wil zeggen dat de school op een systematische en planmatige manier werkt. Dit betekent dat de school het onderwijsaanbod afstemt op de behoeften van de leerlingen. De leraar en de intern begeleider reflecteren systematisch of het handelen van de leraar past bij de behoeften van de leerlingen.

- De school werkt oplossingsgericht.
- Iedereen in de school werkt vanuit de oplossing in plaats van het probleem. Daarbij staat een goede werkrelatie tussen de leraar, ouder en leerling maar ook tussen de professionals binnen de school centraal.
- De school kan goed signaleren en differentiëren.
- School heeft snel zicht op belemmeringen bij kinderen, maar ook op de behoefte aan meer uitdaging. De school kan vervolgens goed inspelen en aansluiten op deze verschillende behoeften.
- De school draagt zorg voor zorgvuldige overdracht naar een volgende school.
- Dit betekent dat de school zich maximaal inspant voor een ononderbroken schoolloopbaan van de leerling. In overleg met ouders wordt bekeken welke informatie de vervolgschool nodig heeft om zo goed mogelijk aan te sluiten bij de ontwikkelbehoefte van de leerling.

Deze basisondersteuning laat onverlet dat een deel van de leerlingen meer ondersteuning of jeugdhulp nodig heeft. Zij kunnen rekenen op een aangepast onderwijs- en zorgaanbod dat de school zoveel mogelijk zelf of met netwerkpartners organiseert. De school onderzoekt samen met ouders en (externe) deskundigen wat de leerling nodig heeft.

3.3.2 Extra ondersteuning op de scholen

In ons samenwerkingsverband is afgesproken dat de schoolbesturen verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit van de basisondersteuning en de extra ondersteuning. Wanneer de basisondersteuning onvoldoende resultaat oplevert bepalen school, ouders en deskundigen in overleg welke ondersteuning nodig is. De school stelt dan een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op. De extra ondersteuning wordt georganiseerd in de vorm van arrangementen. Deze variëren van licht en tijdelijk tot intensief en langdurend of structureel.

Als de school niet meer slaagt in het realiseren van passend onderwijs voor de leerling en passende ondersteuning voor de leraar, dan organiseert zij een multidisciplinair overleg (OT, MDO). Het team evalueert de extra ondersteuning en besluit of voor de ondersteuningsbehoefte van de leerling de overstap naar een gespecialiseerde school noodzakelijk is.

3.4 Expertise en faciliteiten vanuit het SWV

3.4.1 De Liaan

De Liaan is onze parttime voorziening in het samenwerkingsverband voor de zogenoemde dubbel-bijzondere leerlingen.

Dubbel-bijzondere leerlingen hebben zowel (kenmerken van) een hoge intelligentie als (kenmerken van) een leer-, ontwikkelings- of gedragsprobleem. De sterktes en zwaktes van deze leerlingen kunnen elkaar maskeren, wat het lastig maakt om deze leerlingen te identificeren en een passend onderwijsaanbod te organiseren. We zetten in op

kennisvergroting over dubbel-bijzondere leerlingen, om de identificatie ervan te verbeteren. Voor deze groep leerlingen is maatwerk nodig. We organiseren onderwijs dat aansluit bij de ontwikkelingsbehoefte van deze leerlingen.

Op De Liaan doen we onderzoek naar wat de leerling nodig heeft en begeleiden de leerling in zijn/haar ontwikkeling. Het doel is om na verloop van tijd weer in een reguliere setting te kunnen functioneren. In de komende jaren zullen we de expertise op De Liaan verder uitbouwen (subsidie meerbegaafde leerlingen), waarbij we onder meer zullen inzetten op een vorm van ambulante begeleiding aan jonge leerlingen. Na de subsidieperiode en een positieve evaluatie zullen we de bedrijfsvoering van De Liaan opnemen in de reguliere bekostiging binnen het SWV.

3.4.2 Kansrijk BAO

De regeling kansrijk BAO is vooral bedoeld om voor de jongste leerlingen met een meer intensieve ondersteuningsbehoefte, een start in een reguliere setting mogelijk te maken. Voor deze doelgroep is extra budget beschikbaar, waardoor de school extra ondersteuning kan bieden en we deze jongste leerlingen in een reguliere setting onderwijs bieden. Een eerste ervaring laat zien, dat toch na twee jaar wordt verwezen naar het gespecialiseerd onderwijs. Voor deze leerlingen is dan gedurende de eerste twee jaar thuisnabij onderwijs georganiseerd.

3.4.3 Speciaal basisonderwijs

Leerlingen met beperkte leer- of ontwikkelingsmogelijkheden kunnen worden aangemeld en geplaatst bij het speciaal basisonderwijs. Scholen voor speciaal basisonderwijs geven in een kleinschalige leeromgeving passend onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben en die behoefte hebben aan een kleinschalige onderwijsvoorziening. Voor de komende jaren zien we mogelijkheden om het regulier onderwijs met dit aanbod te versterken, waardoor het aantal leerlingen in het speciaal basisonderwijs verder kan afnemen. Daarmee realiseren we voor deze groep leerlingen onderwijs in een meer thuisnabije setting.

3.4.4 Speciaal onderwijs

Speciaal onderwijs is voor leerlingen die door ernstige leer- of gedragsproblemen, lichamelijke en/of verstandelijke

beperkingen of vanwege gedragsstoornissen extra zorg op school nodig hebben. Zij krijgen in het speciaal onderwijs gerichte aandacht, ondersteuning, begeleiding en behandeling. De scholen voor speciaal onderwijs hebben allemaal specifieke kennis en expertise opgebouwd. Daarom kan het gebeuren dat een leerling voor passend onderwijs aangewezen is op een school die niet thuisnabij is. Bij plaatsing wordt dan ook vooral naar de ontwikkelingsmogelijkheden en ondersteuningsbehoefte van leerlingen gekeken.

In de komende periode zullen we meer inzetten op symbiose-plaatsen en het beschikbaar stellen van expertise in een reguliere setting.

3.4.5 Onderwijs-zorgarrangementen

Op een aantal scholen voor speciaal onderwijs zijn extra voorzieningen om leerlingen in kleine groepen onderwijs en intensieve ondersteuning en zorg op maat te bieden. De ministers van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) en Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) hebben de afgelopen twee jaar een aantal onderwijs-zorgbrieven opgesteld. Zij roepen samenwerkingsverbanden en gemeenten op om samen meer te doen voor een groeiende groep kinderen die tussen wal en schip valt. Zij bieden ruimte om zorg in onderwijstijd te bieden en onderwijs te organiseren buiten de school. De scholen voor speciaal onderwijs hebben met gemeenten en jeugdhulp onderwijszorgarrangementen (OZA) vormgegeven, zoals specifieke arrangementen voor kinderen waarbij de ondersteuningsvraag groot is en het aanbod onvoldoende passend was. Deze maatwerkwerktrajecten zorgen dat minder kinderen een vrijstelling krijgen.

Op het niveau van het SWV is er behoefte (en noodzaak) om voor leerlingen die nu gebruikmaken van 'DrieKansen' in Ermelo een passend en meer thuisnabij aanbod te hebben. Om dit te realiseren voeren we overleg met de gemeenten Kampen en Zwolle en het SO in Kampen en Zwolle. We streven naar intensieve samenwerking om dit aanbod in Zwolle te realiseren.

3.5 Kwaliteitszorg en monitoring

Kwaliteitszorg is de motor van ontwikkeling: doen we de goede dingen en doen we de dingen goed? Door een systeem van kwaliteitszorg borgen we de kwaliteit en zorgen dat we onszelf en het passend onderwijs in onze regio continu verbeteren. Het bestuur, de organisatie van het samenwerkingsverband, de schoolbesturen en de scholen zijn samen verantwoordelijk om, met de externe partners, de gewenste kwaliteit en verbetering te realiseren.

3.5.1 Kwaliteit zichtbaar maken

Om de kwaliteit te bewaken en waar nodig te verbeteren hebben we een set aan instrumenten tot onze beschikking. Daarmee brengen we de kwaliteit in kaart (kwantitatief en kwalitatief), analyseren we de opbrengst en stemmen

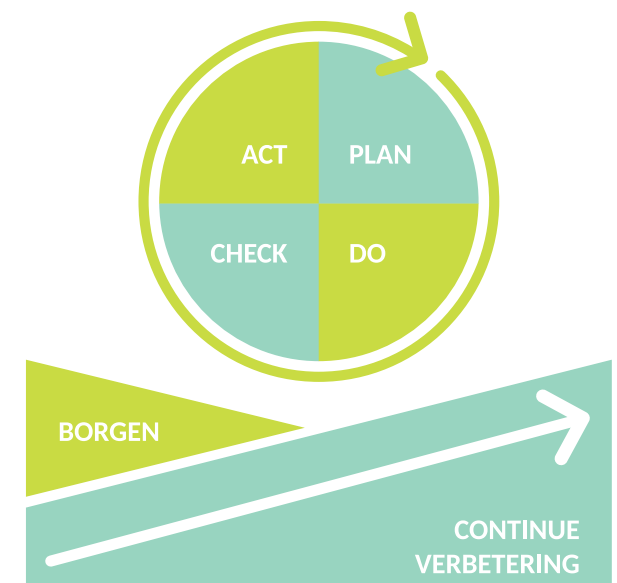
we ons beleid af. Binnen ons stelsel van kwaliteitszorg beschrijven we wat we doen, hoe we in beeld brengen of we onze doelen halen en hoe we daaruit lessen trekken. We volgen hierbij de PDCA-cyclus (Deming-cirkel), die bestaat uit vier fases: ontwerpen (Plan), uitvoeren (Do), controleren (Check) en evalueren/bijstellen (Act).

We maken kwaliteit zichtbaar en we leren en ontwikkelen via dialoog; op alle niveaus en met onze partners. Kwaliteitszorg is voor ons een cyclus en levend proces, gericht op de realisatie van onze missie en visie. Intern leggen we verantwoording af over het gevoerde beleid (denk aan de CvT en OPR), extern doen we dat met het jaarverslag.

Intern hebben we ook een systeem van monitoring. De clusters maken een kwalitatieve en kwantitatieve verantwoording.

In de afgelopen planperiode hebben we gewerkt aan het versterken van de kwaliteitszorg. We hebben afspraken gemaakt over het concretiseren van de strategie, het verzamelen van data, het visualiseren, analyseren en evalueren.

We maken hierbij gebruik van het instrumentarium van Perspectief op School. In de komende planperiode zal dit nog verder gevuld en benut worden. We brengen onze strategie in beeld, we vertalen dit in speerpunten op het niveau van het Samenwerkingsverband en deze worden uitgewerkt in jaarplannen op het niveau van het cluster.

3.5.2 Onze verbetercyclus

Ontwerpen (Plan): Formuleren van doelen en opstellen van begroting

- We stellen doelen in het ondersteuningsplan. Voor een deel zijn dit doelen waar de bureauorganisatie van het samenwerkingsverband aan werkt. Een groter deel van de doelen (bestemmingen) is taakstellend voor de clusters.
- Op het niveau van het samenwerkingsverband stellen we de begroting van het SWV op, die aansluit bij de inrichting en ambities van het ondersteuningsplan.
- We stellen op het niveau van het SWV een jaarplan op, waarin de jaardoelen, gekoppeld aan het ondersteuningsplan zijn vastgelegd.
- De clusters stellen een jaarplan op, waarin het cluster op elk verantwoordingsobject (zie monitor) de jaardoelen vastlegt. Het bestuur beoordeelt het jaarplan op ambitieniveau en compliance met het ondersteuningsplan.
- Op het niveau van het cluster wordt een begroting opgesteld, die aansluit bij de ambities op clusterniveau.
- Opstellen van een begroting waarin het cluster de middelen allocceert die vanuit het SWV beschikbaar zijn. Het bestuur beoordeelt de begroting in verhouding tot het jaarplan en de gebruiken in de sector.

Controleren (Check): Verzamelen van informatie

- We verzamelen data als basis voor reflectie op de effectiviteit en de doelmatigheid van de inzet van middelen van het samenwerkingsverband (zie uitwerking in bijlage 6.3). Denk aan: statistieken, financiële rapportages, enquêteresultaten, verslagen door medewerkers van scholen/CAT.

Evalueren, bijstellen (Act): Reflecteren op de realiteit, verslag doen van inzichten

- De schoolbestuurders van het cluster organiseren reflectiebijeenkomsten waarin onderdelen van de vastgestelde monitor (zie bijlage) aan de orde komen. Deze reflectiemomenten kunnen verspreid over het jaar aandacht besteden aan telkens één verantwoordingsobject.
- De uitkomsten van de reflectiebijeenkomsten worden vastgelegd, zodat het bestuur
- de opgedane inzichten m.b.t. de verantwoordingsobjecten eenvoudig kan bundelen.
- De manager van het samenwerkingsverband stelt een jaarverslag op, waarin onder meer de verantwoording van de clusters is opgenomen en de eigen verzamelde

data. Dit wordt besproken in het bestuur en de commissie van toezicht.

- Als op basis van evaluatie de ambities en aanpak moeten worden bijgesteld, dan wordt dit meegenomen bij de jaarplannen van het volgende jaar.
- De clusters maken een kwalitatieve en kwantitatieve verantwoording.
- Intern legt het bestuur verantwoording af over het gevoerde beleid aan de commissie van toezicht en de Ondersteuningsplanraad.
- Extern verantwoorden we ons door middel van het jaarverslag.

3.5.3 Effectiviteit en doelmatigheid

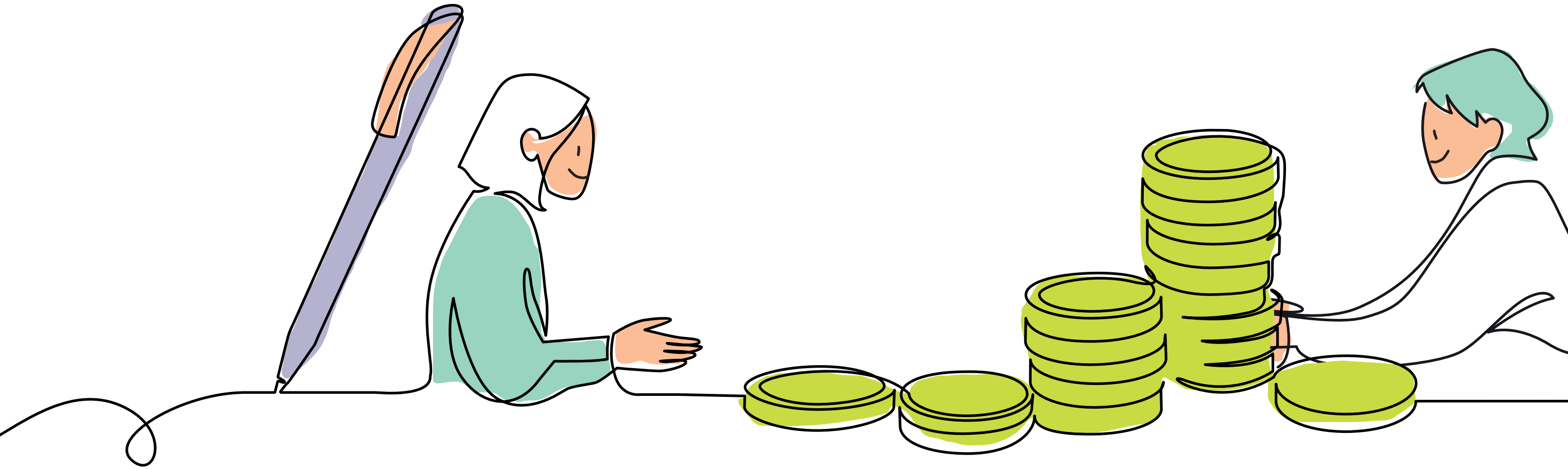
De reflectie betreft steeds de effectiviteit en/of de doelmatigheid voor wat betreft de doelstellingen van het cluster. De objecten van verantwoording geven aan waarop de reflectie betrekking heeft. De wijze waarop de effectiviteit en doelmatigheid beoordeeld kunnen worden, is als volgt:

- Effectiviteit: waaruit blijkt hoe goed het ging? Koppel activiteiten aan doelstellingen van het cluster. Verzamel data naar aanleiding van deze activiteiten en analyseer die. Vervolgens geven de schoolbestuurders duiding aan deze informatie: gaat het goed en zo ja, waarom vindt men dat?
- Doelmatigheid: het is niet per se nodig om de doelmatigheid te berekenen, of zelfs aan te tonen. De aanpak kan zijn om de kosten van een bepaalde activiteit (bijvoorbeeld: ib'ers of vaste ortho's op school) te relateren aan het aantal leerlingen, en dan scholen onderling te vergelijken. Of kijk naar verschillen in aanpak van een bepaalde ondersteuningsvraag en vergelijk het kostenpatroon van de verschillende methoden. De schoolbestuurders geven duiding aan deze informatie: kan een uitspraak worden gedaan of de ene werkwijze doelmatiger is dan de andere?

Objecten van verantwoording

- Kwaliteit en doelmatigheid van de namens de school geboden ondersteuning
- Interventies ter voorkoming van thuiszitters
- Lokale samenwerking met andere scholen en partners
- Ondersteuning van de ouders van leerlingen

In bijlage 6.3 is de volledige monitor opgenomen.

4.

Zo gaan we
dat betalen

4.1 Financiële middelen en toewijzing

Doel

In het financiële beleid binnen ons samenwerkingsverband beschrijven we de gemaakte afspraken over de verschillende geldstromen. Door gelden via het cluster toe te kennen aan de schoolbesturen, stellen we die schoolbesturen in staat om gezamenlijk specifieke doelgroepen te bedienen. Daarmee komen de gelden op de plaats waar die het meest nodig zijn. De onderstaande financieringsafspraken A, B en C hebben invloed op de samenwerking. Die afspraken zorgen voor onderlinge afhankelijkheid. Het antwoord op onderstaande vragen bepaalt de mate van afhankelijkheid.

- In welke mate en op welk niveau zijn de aangesloten scholen solidair met elkaar bij het dragen van de kosten van speciaal (basis)onderwijs?
- Op welk niveau worden afwegingen gemaakt over de inzet van financiële middelen gezien de verwachte impact op de doelgroep?

Overweging: financiering van het S(B)O door het Rijk in het algemeen

Het Rijk financiert de activiteiten van het samenwerkingsverband in beginsel op basis van een bedrag per leerling. Echter, op deze som worden in mindering gebracht de kosten van het speciaal (basis) onderwijs. Het Rijk financiert de S(B)O-scholen rechtstreeks en verreken dit met de SWV-en die leerlingen hebben doorverwezen naar de betreffende scholen, ongeacht waar de S(B)O-school van de leerling staat. Zo bestaan de inkomsten van het samenwerkingsverband uit een netto rijksbijdrage, na aftrek van de kosten van doorverwijzingen naar het S(B)O.

Afspraak A: verdeling van de kosten van SO categorie 2 en 3 en onderinstroom categorie 1

Voor wat betreft de deelname aan de categorieën 2 en 3 van het speciaal onderwijs geldt dat alle bij Hanzeland PO aangesloten scholen de kosten daarvan, in de vorm van een lagere rijksbijdrage, delen. Dat betreft zowel de onderinstroom in deze categorieën als latere verwijzingen. Bovendien komt de onderinstroom in categorie 1 van het SO voor rekening van het samenwerkingsverband.

Overweging: invloed van de clusters op verwijzingen naar SBO en categorie 1 SO

Op basis van uitspraken van deskundigen kijken we anders naar de kosten van deelname aan het SBO en categorie 1 van het SO. In dit geval is er meer invloed op het ontstaan van ondersteuningsbehoeften. Bovendien kunnen lokale faciliteiten, zoals arrangementen en ander nabij aanbod van experts, een goed alternatief vormen voor (een deel van de) deelname. Aangezien de clusters verantwoordelijk zijn voor het organiseren van lokale expertise en arrangementen, ligt het voor de hand om de clusters een verantwoordelijkheid te geven voor wat betreft het voorkomen van deelname aan het SBO en SO-cat.1.

Afspraak B: verdeling van de kosten van SBO en categorie 1 SO

Het samenwerkingsverband brengt aan de clusters het bedrag in rekening dat samenhangt met deelname aan SBO en categorie 1 SO door scholen in die clusters. Ook de onderinstroom in het SBO door leerlingen die in de gemeente(n) wonen, komt voor rekening van het betreffende cluster. Het maakt niet uit of er een SBO-school in het cluster is gevestigd.

De vergoeding per cluster wordt berekend door de deelname aan SBO respectievelijk categorie 1 SO te vermenigvuldigen met de van toepassing zijnde rijksbijdrage per leerling. De deelname aan SO categorie 1 vanwege onderinstroom wordt niet meegeteld. De som van alle vergoedingen die het SWV ontvangt, wordt over alle aangesloten scholen verdeeld naar rato van het leerlingaantal.

Rekenvoorbeeld: Vijf clusters hebben ieder 5.000 leerlingen. Cluster X heeft een deelname van 1,0% van de leerlingen aan het SBO/SO-cat.1 terwijl dat bij de andere clusters maar 0,8% is. Als de rijksvergoeding € 10.000 per leerling bedraagt, dan vergoedt cluster X € 500.000 (1,0% van 5.000 maal € 10.000). De andere vier clusters vergoeden € 400.000 (0,8% van 5.000 maal € 10.000). Het SWV verdeelt de extra vergoedingen van in totaal € 2.100.000 naar rato van de leerlingen. Daarin deelt elk cluster in dit geval voor € 420.000, omdat ze evenveel leerlingen hebben. Cluster X heeft per saldo een kostenpost van € 80.000, terwijl de andere vier clusters een meevaller hebben van € 20.000.

Financiering van de clusters

Overweging: financieel beheer ligt primair bij de aangesloten schoolbesturen

In het samenwerkingsverband ligt de verantwoordelijkheid voor de inzet van ondersteuningsmiddelen primair bij de aangesloten schoolbesturen. De ondersteuningsmiddelen gaan dan ook naar de schoolbesturen. De clusters kunnen weliswaar besluiten om samen te werken bij het organiseren van bepaalde expertise en/of arrangementen. Op verzoek krijgen de clusters een vooraf door het lokaal bestuurlijk overleg bepaald deel van de middelen in gezamenlijk beheer. Een eventueel overschot wordt aan het eind van het jaar verdeeld onder de schoolbesturen naar rato van het leerlingaantal.

Afspraak C: allocatie van financiële middelen ligt hoofdzakelijk bij de schoolbesturen

Het SWV verdeelt de beschikbare middelen over de schoolbesturen op basis van leerlingaantallen. Daartoe berekent het SWV eerst het aandeel per cluster. Het lokaal bestuurlijk overleg kan in de begroting aangeven hoeveel geld rechtstreeks aan het cluster beschikbaar moet worden gesteld. Het resterende bedrag per cluster wordt op basis van leerlingaantal uitgekeerd aan de schoolbesturen.

Het budget voor de clusters wordt door het samenwerkingsverband geadmistreerd. Van dit budget kunnen gezamenlijke initiatieven worden gefinancierd. Zo

nodig vullen de schoolbesturen dit budget gedurende het jaar aan vanuit de middelen die rechtstreeks aan ze zijn toegekend. Een eventueel overschot aan het einde van het boekjaar wordt verdeeld onder de schoolbesturen in het cluster naar rato van hun leerlingaantal.

Rekenvoorbeeld: Cluster X ontvangt van het SWV € 1.500.000 o.b.v. 5.000 leerlingen. Het lokaal overleg besluit om € 375.000 in te zetten voor gedeelde expertise en lokale arrangementen. De schoolbesturen ontvangen vanuit cluster X € 225 per leerling (€ 1.125.000 / 5.000). Cluster Y ontvangt vanuit het SWV een bedrag van € 1.200.000 o.b.v. 4.000 leerlingen. De bestuurders besluiten om expertise en ondersteuning in de eigen scholen te organiseren en laten alle middelen uitkeren. De schoolbesturen ontvangen vanuit cluster Y € 300 per leerling (€ 1.200.000 / 4.000).

Verantwoording

In lijn met de allocatie-afspraken gaat de verantwoording van de besteding van middelen als volgt:

- De clusters verantwoorden aan het SWV de uitgaven met betrekking tot gezamenlijke expertise en arrangementen. In beginsel administreert het SWV de exploitatie door de clusters zelf. De verantwoording betreft dan ook vooral de evaluatie van de bereikte effecten en van de doelmatigheid – het gaat om een kwalitatieve evaluatie door het lokaal bestuurlijk overleg.
- Het bevoegd gezag verantwoordt de besteding van middelen uit een cluster aan het betreffende lokaal bestuurlijk overleg. De verantwoordingen door de schoolbesturen worden met elkaar vergeleken en onderling besproken. Van deze bespreking wordt een verslag gemaakt dat als verantwoording dient naar het SWV – de deelverantwoordingen vanuit de schoolbesturen vormen een bijlage bij deze gezamenlijke verantwoording.
- Het bestuur van het SWV verantwoordt het geheel aan besteding van middelen. Die verantwoording is naar de commissie van toezicht en de deelnemende schoolbesturen. De accountant ziet toe op rechtmatigheid.

Vangnetregeling

In ons samenwerkingsverband wordt op de volgende manier de hoogte van de vangnetbekostiging vastgesteld. Deze manier sluit aan op de handreiking die is opgesteld door een werkgroep op initiatief van het Steunpunt Passend Onderwijs bestaande uit de PO-Raad, de VO-raad, de Sectorraad GO, het Netwerk LPO en de Sectorraad SWV vo.

Deze vangnetbekostiging is er voor de S(B)O scholen als er een meer dan gemiddelde toename van het aantal ingeschreven leerlingen met een tlv en residentiële leerlingen heeft plaatsgevonden in de periode 2 februari t/m 1 juni.

Ons samenwerkingsverband zal de school bekostigen aan de hand van de netto instroom per ondersteuningscategorie van de leerlingen met een

nieuwe toelaatbaarheidsverklaring en nieuwe residentiële leerlingen uit ons samenwerkingsverband in de periode 2 februari t/m 1 juni.

Deze bekostiging heeft betrekking op het kalenderjaar dat volgt op de periode waarin de instroom heeft plaatsgevonden. De vangnetbepaling wordt als volgt uitgevoerd:

1. De school stelt zelf vast dat het aantal ingeschreven leerlingen met een tlv (inclusief de residentiële leerlingen niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI) op de school in de periode 2 februari t/m 1 juni meer is toegenomen dan in de periode 1 september t/m 1 februari. Als dit het geval is, dan is er sprake van een meer dan gemiddelde toename en worden de volgende stappen gevolgd.
2. De school stuurt een declaratie naar het samenwerkingsverband, waarin onderstaande opsomming verwerkt is.
 - a. Een onderbouwing van de meer dan gemiddelde toename uit stap 1.
 - b. De netto instroom (instroom minus uitstroom) per ondersteuningscategorie uit ons samenwerkingsverband in de periode 2 februari t/m 1 juni. De instroom betreft alle ingeschreven leerlingen met een nieuwe tlv en de nieuwe residentiële leerlingen niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI. Voor de uitstroom zijn alle leerlingen relevant, niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI.

De declaratie wordt uiterlijk 1 oktober verstuurd. Indien dit vanwege omstandigheden niet lukt, dan laat de gespecialiseerd onderwijs (GO)-school dit uiterlijk 1 oktober aan het SWV weten en wordt er gezamenlijk naar een oplossing gezocht.

Het samenwerkingsverband verifieert de declaratie van de school op basis van de beschikbare informatie vanuit DUO. Bij correcte verificatie maakt het samenwerkingsverband het bedrag naar de go-school over in het nieuwe kalenderjaar.

Samengevat

Als op de S(B)O school in de periode 2 februari t/m 1 juni het aantal leerlingen meer is toegenomen dan in de periode 1 september t/m 1 februari, dan is er sprake van een meer dan gemiddelde toename van het aantal leerlingen en kan de school aanspraak maken op de vangnetbepaling (groeibekostiging).

4.2 Meerjarenbegroting

Toelichting op de meerjarenbegroting.

Een groot deel van de middelen wordt bij het SWV ingehouden i.v.m. de bekostiging van het SBO en SO. Een klein deel wordt ingezet op het niveau van het samenwerkingsverband. Deze inzet is ondersteunend aan het realiseren van de doelstellingen en bestemmingen. De overige middelen gaan via de clusters naar de deelnemende schoolbesturen.

Voor 2024 is de inzet op het niveau van het samenwerkingsverband globaal als volgt:

Doelstellingen	
1. Dekkend netwerk	€ 150.000
2. Basisondersteuning is op orde	€ 25.000
3. Extra ondersteuning aan specifieke groepen	€ 300.000
4. Interne organisatie	€ 200.000
5. CAT	€ 125.000

Bestemmingen	
1. Samenwerking tussen schoolbesturen	€ 200.000 (= begeleiden netwerken)
2. Inclusie; moet je doen	
3. Doorgaande lijn	€ 15.000 (= po-vo overleggen)
4. Ondersteuning dichtbij	€ 200.000

		2022 Realisatie	2023 Budget	2024 Budget	2025 Budget	2026 Budget	2027 Budget	2028 Budget
03 Baten	3.1 Rijksbijdragen	19.975.701	22.815.361	24.994.592	24.741.521	24.505.778	24.505.778	24.505.778
	3.5 Overige baten	0						
	Subtotaal	19.975.701	22.815.361	24.994.592	24.741.521	24.505.778	24.505.778	24.505.778
04 Lasten	4.1 Personeelslasten	184.165	196.196	194.523	194.532	195.544	194.544	194.544
	4.2 Afschrijvingen	291	340	340	341	341	191	142
	4.3 Huisvestingslasten		600	600	600	600	600	600
	4.4 Overige lasten	867.986	1.674.809	1.764.848	1.693.805	1.250.906	1.250.906	1.250.906
	4.5 Doorbetaling aan schoolbesturen	18.858.180	20.989.311	23.207.496	22.926.467	23.092.528	23.092.677	23.063.808
	Subtotaal	19.910.613	22.861.257	25.167.816	24.815.745	24.538.919	24.538.918	24.510.000
05 Financiële baten en lasten	5.0 Financiële baten en lasten	-4.643	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500
	Subtotaal	-4.643	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500
Bedrijfsresultaat		60.445	-48.396	-176.724	-76.724	-35.640	-35.640	-6.722

5.

**Dit is onze
procedure voor
Aanmelding en
Toewijzing**

5.1 Inleiding

Samenwerkingsverband Hanzeland PO heeft het werkgebied langs gemeentegrenzen opgedeeld in vijf clusters: Kampen, Noord-Veluwe, Salland, Zwartewaterland en Zwolle. Elk cluster organiseert een Commissie Advies en Toewijzing (CAT).

De taken van de CAT zijn:

- Het vormen van een expertmatig oordeel over de aanvraag van een tlv voor plaatsing op het S(B)O.
- Het aanbieden van de tlv-aanvraag aan een 2e beoordelaar die onafhankelijk is van het aanvragende en het beoogd ontvangende schoolbestuur.
- Het adviseren over het gebruik van door het cluster georganiseerde expertise en arrangementen. Indien van toepassing, het toetsen van dit gebruik aan criteria die door het lokaal bestuurlijk overleg zijn geformuleerd.
- Het analyseren van afgehandelde casuïstiek (tlv's en gebruik van lokale faciliteiten) en het adviseren van het lokaal bestuurlijk overleg naar aanleiding van de verkregen inzichten.

De organisatie en financiering van de CAT vindt in principe plaats op het niveau van het cluster. De bestuurders in de clusters Noord-Veluwe, Zwartewaterland en Zwolle hebben besloten om samen één CAT op te zetten en te financieren, die de bovengenoemde taken uitvoert voor de drie clusters. Zodoende telt het samenwerkingsverband drie CAT's. In Salland is de CAT onderdeel van het expertisecentrum EPOS. In Kampen en Zwolle is sprake van een netwerkstructuur van zelfstandige of gedetacheerde experts die hun werk voor de CAT uitvoeren naast andere opdrachten.

Uitgangspunten

De drie CAT's richten het werkproces in op basis van de volgende uitgangspunten:

- De aanvragende school is verantwoordelijk voor de aanvraag en het voortraject. De CAT draagt daar niet aan bij.
- De aanvraag wordt bij de CAT aangeleverd via Kindkans. Een administratief medewerker van de CAT toetst of alle informatie is ingeleverd (waaronder het OPP), niet meer dan wat nodig is, en checkt of de aanvraag ondertekend is.
- De ontvangen informatie wordt gedeeld met ten minste twee onafhankelijke beoordelaars.
- In het CAT-overleg zijn ten minste aanwezig:
 - Een 'inbrenger' die de aanvragende school vertegenwoordigt en in het gesprek een toelichting geeft op de aanvraag.
 - De twee onafhankelijke beoordelaars.

- Een van de deelnemers is secretaris en maakt notities over ten minste de volgende drie componenten:
 - Het oordeel over de aanvraag, waaronder de tijdsduur van de tlv die wordt afgegeven.
 - De onderbouwing van het oordeel, waarbij wordt verwezen naar algemeen geldende normen. Met andere woorden, als een volgende aanvraag dezelfde eigenschappen heeft, dan zal het oordeel identiek zijn.
 - De algemene les die de beoordelaars ontleen aan deze casus, vanuit de vraag of in dit specifieke geval het onderwijs in hun ogen optimaal passend is. En zo niet, wat had de school anders kunnen doen, of welke faciliteit had het samenwerkingsverband beschikbaar kunnen stellen om tot beter passend onderwijs voor deze leerling te komen? De les komt weliswaar te laat voor deze leerling, maar kan voor toekomstige leerlingen misschien wel tot beter passend onderwijs leiden. Als er geen alternatief was, dan geven de experts dat aan.
- Na afloop van het overleg deelt de secretaris het oordeel mee aan de aanvragende school, inclusief de onderbouwing. De secretaris voegt de notities over onderbouwing en leerpunten toe aan het databestand van de CAT, opdat deze informatie beschikbaar is voor analyses door expertiseplatform en clustercoördinator.

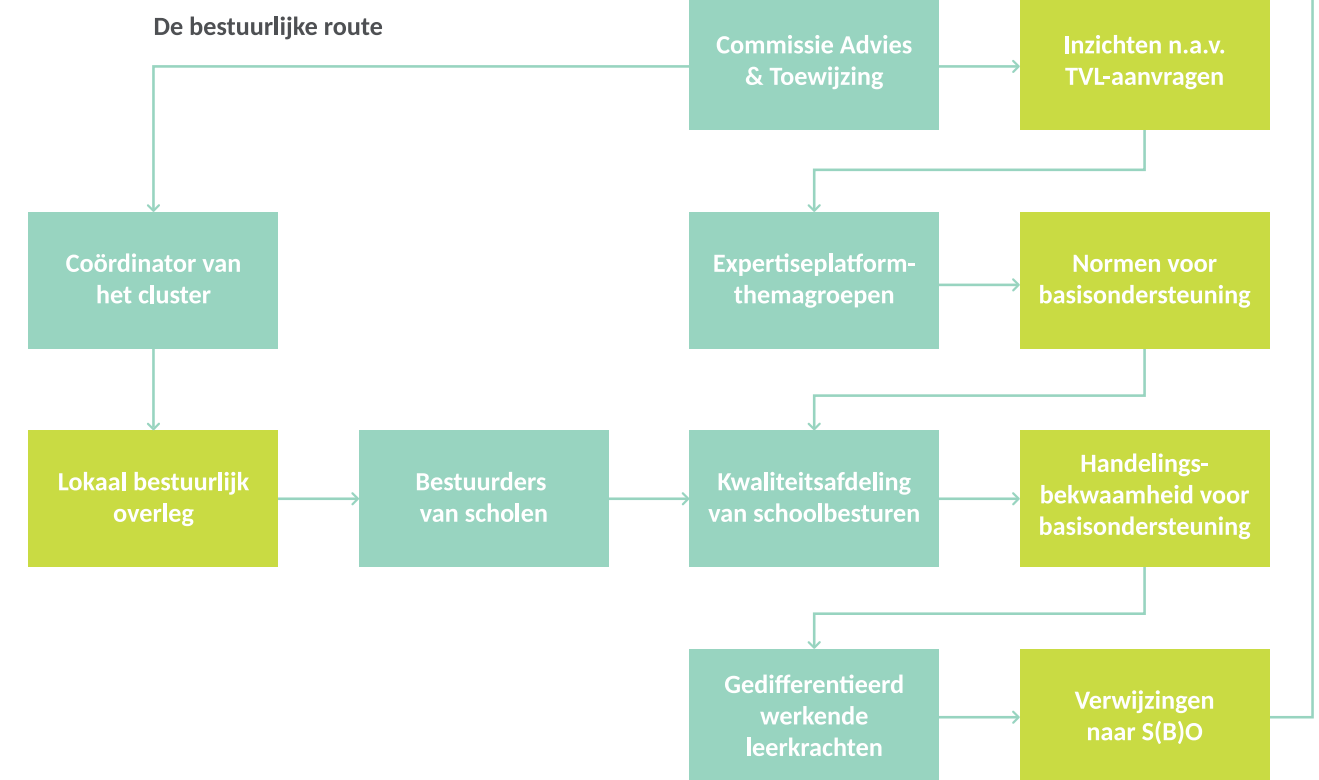
Kwaliteitscyclus

- De CAT belegt ten minste 1x per jaar een inhoudelijke evaluatie. Bij deze evaluatie schuift de coördinator van het cluster aan. Deze evaluatie is gericht op de inzichten n.a.v. de tlv-aanvragen. De coördinator kan deze inzichten inbrengen in het lokaal bestuurlijk overleg.
- De CAT evalueert ten minste jaarlijks haar eigen functioneren, zowel kwantitatief (tijdsbesteding) als kwalitatief (lerend vermogen). Een verslag hiervan gaat naar de coördinator van het cluster en de manager van het SWV.
- De manager van het SWV belegt ten minste 1x per jaar een gezamenlijke bijeenkomst met vertegenwoordigers van de verschillende CAT's. Deze bespreking is gericht op de inzichten op het niveau van het SWV n.a.v. de tlv-aanvragen en/of aanvragen voor arrangementen. Bij dit overleg worden ook de projectleiders van het expertiseplatform uitgenodigd.

5.2 Werkwijze van de CAT

Rutes voor leren op lange termijn

De CAT kan een voortdurende aanjager zijn van inclusief onderwijs, mits het lerend veremorgen ervan in alle schakels optimaal wordt doorgezet.

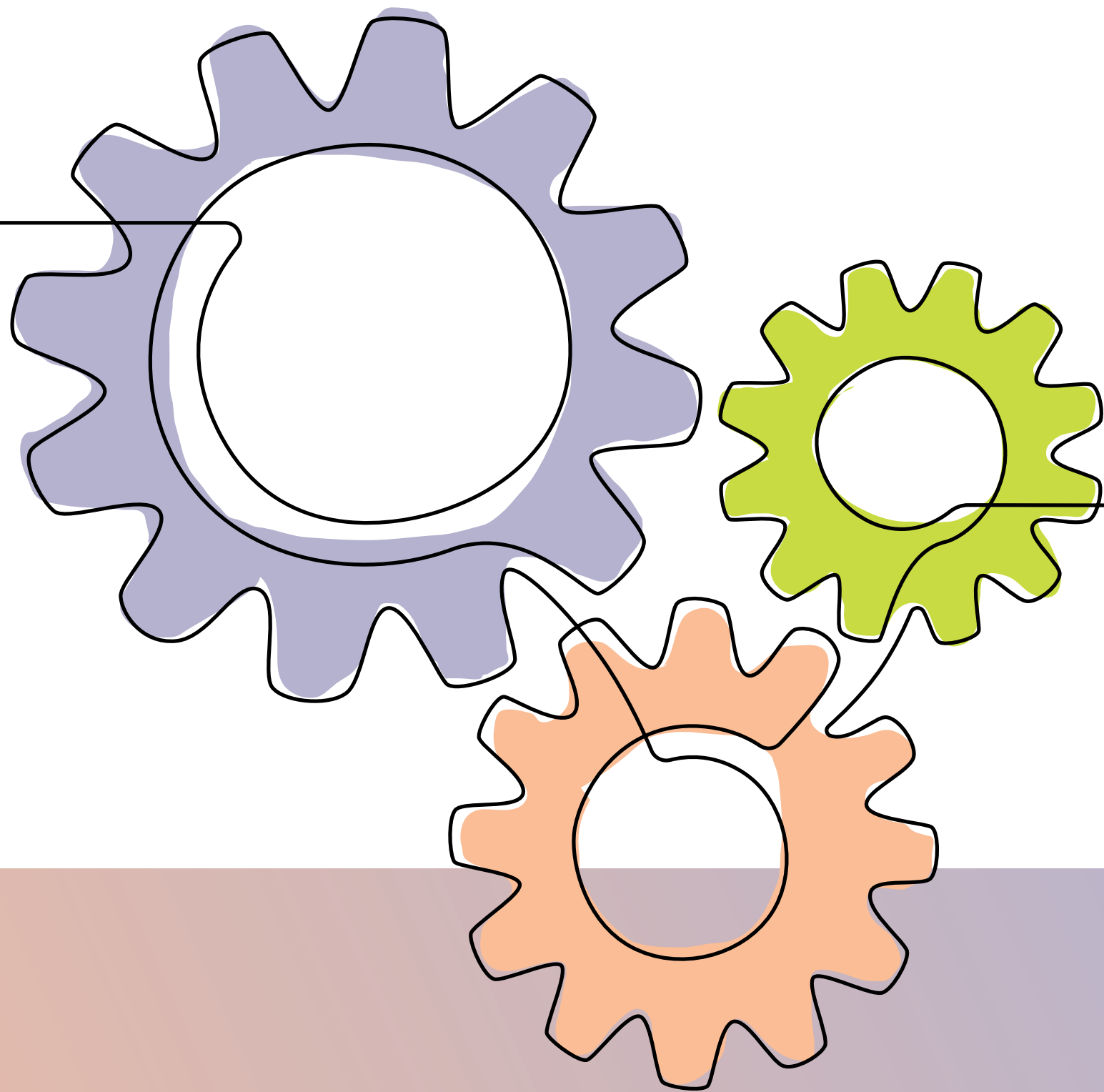

De clusters moeten zich bewuster worden van het verband tussen enerzijds de normen voor basisondersteuning die alle scholen handhaven en anderzijds de door CAT's geconstateerde vermijdbaarheid* van verwijzingen. Door consequent de 'geleerde lessen' naar aanleiding van vermijdbare verwijzingen te benutten voor verbetering van de basisondersteuning, nemen die verwijzingen na verloop van jaren af. Dit vergt dus een meerjarige agenda.

Voor het leren van verwijzingen bestaan grofweg twee routes: de bestuurlijke en de inhoudelijke route. Voor de eerste zou de coördinator van het cluster de verantwoordelijkheid en bevoegdheid moeten krijgen om voorstellen te doen met de intentie om de scholen effectiever te laten profiteren van de binnen de CAT's ontwikkelde inzichten. De coördinator moet daartoe analyses ontvangen vanuit de CAT van het cluster. Voor de tweede route is aansluiting gewenst tussen de experts in de CAT's en de themagroepen van het expertiseplatform.

5.3 Toewijzingsproces

Het advies van de CAT voor een tlv SBO of SO wordt door de manager van het SWV marginaal getoetst en vervolgens volgt afgifte. In het advies van de CAT staat ten minste de duur van de afgifte en de hoogte van de categorie (SO). In bijlage 6.6 is de beschrijving van de categorieën opgenomen.

6.

Bijlagen

6.1 Relevante wet- en regelgeving

Het ondersteuningsplan omvat in elk geval:

a. de wijze waarop wordt voldaan aan het tweede lid, tweede volzin, waaronder tevens zijn begrepen de **basisondersteuningsvoorzieningen** die op alle vestigingen van scholen in het samenwerkingsverband aanwezig zijn;

b. de procedure en criteria voor de verdeling, besteding en toewijzing van **ondersteuningsmiddelen** en ondersteuningsvoorzieningen aan de scholen, bedoeld in het tweede lid, mede bezien in het perspectief van een meerjarenbegroting;

c. de procedure en criteria voor de **plaatsing van leerlingen** op speciale scholen voor basisonderwijs in het samenwerkingsverband en op scholen voor speciaal onderwijs en speciaal en voortgezet speciaal onderwijs;

d. de procedure en het beleid met betrekking tot de **terugplaatsing of overplaatsing** naar het basisonderwijs van leerlingen van scholen voor speciaal onderwijs en speciaal en voortgezet speciaal onderwijs voor wie de periode waarop de toelaatbaarheidsverklaring, bedoeld in artikel 40, tiende lid, van de Wet op de expertisecentra betrekking heeft, is verstreken;

e. de beoogde en bereikte kwalitatieve en kwantitatieve **resultaten** van het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning behoeven en de daarmee samenhangende bekostiging;

f. de wijze waarop aan de ouders **informatie** wordt verstrekt over de ondersteuningsvoorzieningen en over de onafhankelijke ondersteuningsmogelijkheden voor ouders;

g. de wijze waarop wordt vastgesteld of sprake is van een **meer dan gemiddelde toename** van het aantal ingeschreven leerlingen met een door het samenwerkingsverband afgegeven toelaatbaarheidsverklaring in de zin van artikel 40, achtste en tiende lid, van de Wet op de expertisecentra, bij de bij het samenwerkingsverband aangesloten speciale scholen voor basisonderwijs respectievelijk scholen voor speciaal onderwijs en speciaal en voortgezet speciaal onderwijs in de periode na 1 februari, waarbij de leerlingen die zijn geplaatst in een inrichting, accommodatie of residentiële inrichting, genoemd in artikel 40, zestiende lid, van de Wet op de expertisecentra buiten beschouwing blijven, en op welke wijze deze scholen tegemoet worden gekomen in de meer dan gemiddelde toename.

Het ondersteuningsplan wordt niet vastgesteld voordat over een concept van het plan op **overeenstemming gericht overleg** heeft plaatsgevonden met burgemeester en wethouders van de desbetreffende gemeente of gemeenten en overleg heeft plaatsgevonden met het samenwerkingsverband, bedoeld in artikel 17a, tweede lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs, waarvan het gebied geheel of gedeeltelijk samenvalt met het gebied van het samenwerkingsverband. Het overleg met burgemeester en wethouders vindt plaats overeenkomstig een procedure, vastgesteld door het samenwerkingsverband en burgemeester en wethouders van die gemeente of gemeenten. De procedure bevat een voorziening voor het beslechten van geschillen.

Het ondersteuningsplan wordt **voor 1 mei** voorafgaand aan het eerste schooljaar van de periode waarop het plan betrekking heeft, toegezonden aan de inspectie.

6.2 Proces opstellen en vaststellen ondersteuningsplan

Datum	Versie	Wat	Wie	Status
04-23		Proces opstellen en begeleiding zoeken	Koen	
05-23		Proces en data en begeleiding vaststellen	Bestuur SWV	Vastgesteld
06-23		Vaststellen basisondersteuning (POS)	Coördinatoren	Vastgesteld
09-23		Evaluatie en startnotitie	Sardes/Koen	Groeidocument
09-23		Inventarisatie basisondersteuning	Directie en IB	
10-23		Input voor thema's ophalen (directies, coördinatoren, schoolbesturen, ambtelijke werkgroep)	Sardes/Koen	
10-23	0.1	Raamplan Koen	Koen	0.1
		Dekkend netwerk/basisondersteuning	Coördinatoren	
16-11-23		Concretiseren bestemmingen	Deelnemersraad	
24-11-23		Vaststellen bestemmingen en richtinggevende uitspraken	Bestuur SWV	
12-23 t/m 26/01	0.2	Schrijfproces	Sardes/Koen	0.2
26-01	0.2	Feedback bestuur SWV	Koen	Feedback
		Bestuur SWV neemt mee naar lokaal bestuur	Bestuur SWV	
05-02	0.2	Feedback in afstemmingsoverleg	Koen	Feedback
09/02	0.2	Schrijfproces, verwerken feedback, afmaken plan.	Koen/Sardes	0.3
16/02	0.2	Vesie 0.2 naar OPR versturen	Koen	
25/02	0.2	Feedback vanuit lokaal bestuur overleg	Bestuur	
26/02		Feedback bij OPR	Koen	
26/02	0.3	Versie 0.3 via schoolbesturen naar OOGO OOGO inplannen tussen 26-02 en 15-04	Koen	
27/02		Schrijfproces	Koen/Sardes	0.4
13-03		Voorgenomen besluit 0.4	Bestuur SWV	
13-03		Feedback CvT	Bestuur/Koen	
18/03 t/m 22/03		Opmerkingen bestuur SWV verwerken	Koen	1.0
25-03	1.0	Versie 1.0 naar de OPR		
15-04-24	1.0	Instemming OPR	OPR	Instemming
16-04	1.0	Versie 1.0 naar besturen/deelnemersraad.	Koen	
25-04-24	1.0	schoolbesturen en OOGO	Bestuur SWV	
25-04-24	1.0	Instemming deelnemersraad	schoolbesturen	Instemming
25-04-24	1.0	Goedkeuring CvT	CvT	Goedkeuring
26-04-24	2.0	Definitief vaststellen	Bestuur SWV	Vaststellen
01-05-24	2.0	Versie naar inspectie/uploaden	Koen	

Uit de statuten: Het bestuur behoeft instemming van de deelnemersraad voor elk voorgenomen besluit tot vaststelling of wijziging van het ondersteuningsplan. Het bestuur draagt er zorg voor dat de instemming wordt verleend voordat de commissie van toezicht aan deze besluiten haar goedkeuring verleent.

6.3 Monitoring van kwaliteit en doelmatigheid

De kwaliteit en doelmatigheid van de ondersteuning
De doelstellingen van de clusters voor wat betreft dit verantwoordingsobject:

- Schoolbesturen in het cluster voldoen aan hun zorgplicht en spreken elkaar daarop aan.
- De scholen in het samenwerkingsverband bieden een identieke basisondersteuning (basisprofiel).
- De scholen in het cluster bieden samen een dekkend netwerk voor extra ondersteuning.
- Alle leerlingen kunnen dankzij passend onderwijs een ononderbroken ontwikkelproces doormaken.
- Scholen zetten de financiële middelen doelmatig in, om de ondersteuning te kunnen optimaliseren.

Verplichte elementen in de verantwoording door het cluster – inzichten door reflectie op:

- Statistieken: aantal verwijzingen, gerelateerd aan leerlingpopulatie, totaal deelnamepercentage.
- Waarin verschillen de scholen binnen het cluster in hun aanpak van bepaalde ondersteuningsvragen?
- Kon de school altijd (snel genoeg) de benodigde ondersteuning leveren? Wat ontbrak eventueel?
- Hoe effectief waren de activiteiten/arrangementen van het cluster zoals opgenomen in het jaarplan?
- Waaraan zijn de ondersteuningsmiddelen besteed, gesplitst naar kostensoort en type ondersteuning?
- Welke inzichten levert reflectie op de doelmatigheid op? Waar is de inzet mee vergeleken?

Interventies ter voorkoming van thuiszitters

De doelstellingen van de clusters voor wat betreft dit verantwoordingsobject:

- De informatievoorziening in het cluster waarborgt dat een thuiszitter tijdig op de radar staat.
- Het cluster biedt een (dreigende) thuiszitter een aanpak op maat.
- Er zijn geen thuiszitters die niet de benodigde aandacht krijgen van een school.

Verplichte elementen in de verantwoording door het cluster – inzichten door reflectie op:

- Statistieken: aantal thuiszitters.
- Kon het cluster altijd snel genoeg reageren op een dreigende thuiszitter? Waar kon het beter?
- Hoe effectief waren de interventies om thuiszitten te voorkomen?

Lokale samenwerking tussen scholen en partners

De doelstellingen van de clusters voor wat betreft dit verantwoordingsobject:

- Constructief overleg tussen de schoolbesturen in het lokaal bestuurlijk overleg.
- Versterken van het lokale netwerk met S(B)O, kinderopvang, VO, gemeentelijke diensten, jeugdzorg.
- Faciliteren en financieren van de lokale samenwerking tussen scholen*.
- Door samenwerking het passend onderwijs zo thuisnabij mogelijk maken.

Verplichte elementen in de verantwoording door het cluster – inzichten door reflectie op:

- Hoe productief is het lokaal bestuurlijk overleg? Levert het overleg op wat gewenst is?
- Informatie over de bereidheid tot samenwerking** in de (beoogde) lokale netwerken in het cluster.
- Informatie over de mate van samenwerking* in de (beoogde) lokale netwerken in het cluster.
- Hoe effectief waren de activiteiten/arrangementen in de lokale netwerken?
- Hoe is de kwaliteit van de relaties met partners in het lokale netwerk (o.m. gemeente, jeugdzorg)?
- Hoe goed dragen de aansluitingen kinderopvang → PO, en PO → VO bij aan passend onderwijs?

Ondersteuning van de ouders van leerlingen

De doelstellingen van de clusters voor wat betreft dit verantwoordingsobject:

- Het informeren en voorlichten van ouders rond voorzieningen voor extra ondersteuning.
- Het informeren, voorlichten en begeleiden van ouders rond de aanvraag van een tlv.
- Het zorgdragen voor een deskundige en transparante afhandeling van tlv-aanvragen.
- Het zorgdragen voor een deskundige en transparante beoordeling bij afloop van de tlv-duur.
- Het informeren van ouders over de mogelijkheid om bezwaar te maken m.b.t. passend onderwijs.

Verplichte elementen in de verantwoording door het cluster – inzichten door reflectie op:

- Statistieken: hoe tevreden zijn ouders over de informatie, voorlichting en begeleiding door de school?
- Statistieken: hoe tevreden zijn ouders over de informatie en voorlichting door de CAT?
- Statistieken: hoeveel klachten/bezwaren hebben ouders ingediend m.b.t. passend onderwijs?
- Hoe is de kwaliteit van de CAT, onder meer op het gebied van deskundigheid en transparantie?

6.4 Ontwikkelstadia in lokale samenwerking

(behelpzaam bij monitor lokale samenwerking)

Toelichting op niveau BASIS	Toelichting op niveau GEVORDERD	Toelichting op niveau INTENSIEF
Een basale vorm van samenwerking tussen scholen betreft kennisdeling op gebied van passend onderwijs. Een paar keer per jaar komen ib'ers en/of schoolleiders van de buurtscholen bij elkaar. Ze nodigen sprekers uit: iemand van de S(B)O-school, een expert op een bepaald thema en/of een vertegenwoordiger van de gemeente. Als collectief vormen de buurtscholen een interessante partij voor deze partners, terwijl die niet zo snel één afzonderlijk school zouden bezoeken. De samenwerkende scholen kunnen samen een profiel laten opstellen van de ondersteuningsbehoeften in hun wijk/dorp, waar iedere school afzonderlijk gebruik van kan maken. Zodra de scholen elkaar kennen, nemen ze nu en dan contract met elkaar op voor ruggenspraak (beter een goede buur dan een verre vriend).	Als de samenwerking verder gevorderd is, werken de scholen tot op zekere hoogte vanuit het gezamenlijke belang om leerlingen passend onderwijs te bieden. Vanwege die gedeeld emissie zijn ze bereid om elkaar te helpen, bijvoorbeeld door een bao-bao-plaatsing mogelijk te maken als dat beter is voor de leerling. De scholen reflecteren samen op hun aanpak van ondersteuningsvragen. Bijvoorbeeld door met elkaar te vergelijken hoe ze een bepaald type hulpvraag aanpakken Daardoor krijgen de afzonderlijke scholen inzicht in de sterke en zwakke kanten van hun eigen faciliteiten op gebied van passend onderwijs. Dat inzicht kan weer aanleiding zijn om samen met de partners (S(B)O, sociaal wijkteam, gemeente, CJG) nieuwe ambities te formuleren	De samenwerking is intensief als de scholen in dorp/wijk een deel van hun ondersteuning op gebied van passend onderwijs integreren. Bijvoorbeeld door de inzet van bepaalde expertise naar de eigen buurt te halen; denk aan logopedie. Scholen van het ene bestuur maken gebruik van bepaalde experts van een ander bestuur, terwijl dat in een aandere wijk/dorp juist andersom is. Daardoor nemen de efficiëntie en het lerend vermogen toe, waar uiteindelijk de leerlingen van alle buurtscholen bij gebaat zijn. De scholen in het netwerk wisselen intensief de vraag naar, en de aanpak van ondersteuning met elkaar uit. Zo ontstaan nieuwe inzichten en nemen de scholen de 'best practices' van elkaar over. De gemeente en andere partners zijn onderdeel van de intensieve samenwerking; daardoor zijn beleid en initiatieven van de betrokken organisaties makkelijker op elkaar af te stemmen.

6.5 Maatschappelijke ontwikkelingen

Personeelstekorten

Het tekort aan leerkrachten in het basisonderwijs is groeiende. De verwachting is dat het tekort de komende jaren zal toenemen. Hierdoor staat het onderwijs onder druk en dit zal, ook in de toekomst, van invloed zijn op de leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften. Naast het lerarentekort is er ook een groot tekort in de bemensing van de kinderopvang en kernpartners. De bemensingsproblematiek is zeer urgent en zal (structurele) oplossingen vragen van de organisaties.

Goed en passend onderwijs is mensenwerk en juist van de mensen die daarvoor nodig zijn, zijn er momenteel te weinig. Dit leidt tot kwantitatieve en kwalitatieve tekorten, waardoor het niet altijd mogelijk is voldoende invulling te geven aan de basisondersteuning of voldoende speciale voorzieningen te creëren voor leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben.

Passend onderwijs vraagt om samenwerking tussen sectoren (opvang en onderwijs; jeugdzorg en onderwijs). Samenwerking kost tijd, tijd die momenteel vaak schaars is vanwege formatiedruk.

Tekorten in de jeugdzorg maken dat kinderen langer dan gewenst moeten wachten op hulp. Zij krijgen niet de hulp die ze nodig hebben, waardoor klachten of problemen blijven bestaan, vaak doorwerkend in hoe ze zich binnen de school redden of manifesteren.

Covid-19 pandemie

Scholen kregen te maken met twee periodes waarin de schoolgebouwen werden gesloten en er overgegaan werd op thuisonderwijs. Inmiddels zijn er diverse onderzoeken gedaan naar de gevolgen van het thuisonderwijs. Uit deze onderzoeken komt steeds meer naar voren dat, met name voor kwetsbare leerlingen en/of leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte, de achterstanden zijn opgelopen en de kansengelijkheid is toegenomen. Dit zijn met name de leerlingen waarvoor het SWV een belangrijke rol vervult. Het is op dit moment moeilijk te voorspellen wat de coronamaatregelen op de lange termijn betekenen voor leerlingen. Denk daarbij aan hun ontwikkeling, hun schoolloopbaan, hun start op de arbeidsmarkt en hun welzijn.

Met NPO-middelen hebben veel scholen tijdelijk meer kunnen bieden aan ondersteuning; deze gelden vallen weg. Een risico bestaat dat de kwaliteit van de basisondersteuning de komende jaren lijdt onder het wegvallen van de middelen en er mogelijk leerlingen geen passend onderwijs krijgen of eerder worden doorverwezen naar extra ondersteuning of speciale voorzieningen.

Evaluatie passend onderwijs

In het najaar van 2020 vond de (politieke) evaluatie passend onderwijs plaats. Enerzijds wordt er geconstateerd dat

er de afgelopen jaren voortuitgang is geboekt en dat het merendeel van de ouders en leerlingen tevreden is over het ondersteuningsaanbod. Samenwerkingsverbanden hebben een meer divers en flexibel aanbod gerealiseerd. Tegelijkertijd is er ook ontevredenheid. Vooral in situaties waarin het complexer is om de ondersteuning te realiseren en waarbij veelal moet worden samengewerkt tussen onderwijs en zorg. Veel leraren hebben passend onderwijs ervaren als de zoveelste onderwijsverandering, die zorgt voor werkdruk en een gevoel van tekortschieten. Om het nog beter te doen voor leerlingen, leraren en ouders zijn er 25 verbetermaatregelen geformuleerd.

Deze verbetermaatregelen moeten:

- de randvoorwaarden voor passend onderwijs beter op orde brengen;
- duidelijker maken wat van iedereen wordt verwacht, vooral van schoolbesturen en samenwerkingsverbanden;
- meer waarborging inbouwen, om ervoor te zorgen dat alle partijen ook echt doen wat er van hen wordt verwacht. Bij het opstellen van dit OSP is rekening gehouden met deze 25 verbetermaatregelen.

Toename jeugdhulpgebruik (Landelijk)

Inmiddels wordt duidelijk dat het jeugdzorggebruik de laatste jaren enorm is toegenomen en dat dit leidt tot steeds oplopende kosten voor de gemeenten. Twintig jaar geleden ontving ongeveer 1 op de 27 kinderen en jongeren een vorm van jeugdhulp, nu is dat 1 op de 7. De groei zwakt wel enigszins af, maar het zorggebruik is nog steeds hoog. Dit leidt zeer regelmatig tot wachtlijsten en tekorten bij de gemeenten. Dit is vervolgens weer direct van invloed op het onderwijs, zeker in die gevallen waarin jongeren niet tijdig de juiste ondersteuning krijgen. Dit in combinatie met demografische ontwikkelingen, de toename van complexiteit in gezinnen en jeugdhulpvraagstukken en de toename van het lerarentekort betekent een stapeling van effecten, waardoor de financiële randvoorwaarden voor passend onderwijs onder druk staan.

De recent vastgestelde landelijke Hervormingsagenda Jeugd richt zich sterk op 'normaliseren', zodat minder kinderen afhankelijk worden van jeugdzorg. Bij deze transitie wordt ook expliciet gekeken naar het onderwijs.

Gesloten residentiele plaatsen.

De gesloten residentiele plaatsen worden afgebouwd. Dat betekent dat een aantal leerlingen in de regio een passend aanbod voor onderwijs en zorg moeten krijgen. Het SWV participeert in een werkgroep. We onderzoeken welke impact dit heeft in onze regio.

Verwachtingen

De **verwachtingen** van de maatschappij en ouders van het onderwijs zijn hooggespannen, de maatschappij lijkt individueler te worden en meer op prestatie gericht. Scholen voelen zich niet zelden overvraagd door de hoge verwachtingen van de overheid en van ouders, soms leidend tot het overschrijden van grenzen van wat de school aankan.

Door heel wat factoren zoals de hierboven genoemde groeiende prestatiedruk, de coronacrisis en sociale media kampen steeds meer kinderen en jongeren al vanaf een jonge leeftijd met **mentale problemen**.

Scholen lopen aan tegen leerlingen die te veel aan hun hoofd hebben om tot leren te komen. Ze voelen zich steeds meer gedwongen ook een rol te spelen in het geestelijk welzijn van de leerlingen.

Toename armoede (landelijk)

Ongeveer een op de vijftien kinderen groeit op in armoede. Vooral als een gezin langdurig in armoede leeft, heeft dit invloed op het opgroeien. Kinderen worden dan soms minder gestimuleerd. Ze hebben een grotere kans om eerder met school te stoppen. Armoede heeft ook invloed op hun gezondheid, hun vrijetijdsbesteding en de hechting met hun ouders. In onze regio zien we de armoede in de gezinnen toenemen.

Kansengelijkheid en inclusief onderwijs

Mede door de Covid-19-pandemie en de evaluatie passend onderwijs is er in toenemende mate aandacht voor kansengelijkheid en inclusief of inclusiever onderwijs. Tijdens de pandemie werden de verschillen in kansen extra duidelijk. De afgelopen jaren investeerde de overheid via het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) extra in het onderwijs om de achterstanden te verkleinen. In de Kamerbrief met de verbeteraanpak passend onderwijs en route naar inclusiever onderwijs (OCW, 4 november 2020) wordt naast de verbetermaatregelen gesproken over een route naar inclusiever onderwijs. OCW heeft bij de evaluatie passend onderwijs met betrokken partijen de volgende missie geformuleerd om te komen tot inclusiever onderwijs: We werken in de komende 15 jaar toe naar inclusievere onderwijsvoorzieningen met behoud en doorontwikkeling van het speciaal onderwijs naar specialistische netwerken. Zodat leerlingen met en zonder ondersteuningsbehoefte steeds vaker naar dezelfde school kunnen, (zoveel mogelijk) in de dezelfde klas zitten, samen spelen of elkaar ontmoeten op het schoolplein. Op basis van de landelijke routekaart naar inclusiever onderwijs moeten samenwerkingsverbanden en schoolbesturen in de regio vervolgens komen tot een regionaal plan van aanpak, hoe de scholen binnen het samenwerkingsverband komen tot inclusievere voorzieningen en hoe speciale scholen gaan transformeren naar specialistische netwerken. De komende beleidsperiode zal SWV Hanzeland gebruiken om de route naar inclusiever onderwijs verder uit te werken.

Diversiteit

We zien op veel plekken in het land de **diversiteit** in culturen en thuistalen van leerlingen toenemen door de komst van vluchtelingen, immigranten en expats. Met de spreidingswet komen misschien ook gemeentes die eerder minder te maken hadden met de opvang van vluchtelingen, in aanraking met deze toename van diversiteit op dit vlak.

Leerlingen met een vluchtelingenverleden ondervinden vaak emotionele problemen vanwege onveiligheid in hun thuisland of tijdens de reis van hun thuisland naar Nederland. Dit kan zich uiten in een ondersteuningsbehoefte ten aanzien van het gedrag. Bij een toename van het aantal vluchtelingen in een regio, kan er dus ook een toename ontstaan van leerlingen met een dergelijke ondersteuningsbehoefte.

De toename van diversiteit van de leerlingpopulatie doet een beroep op scholen: 'omgaan met nog meer verschillen', maar ook op de speciale voorzieningen: er is bijv. vaak geen taalschool voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte op gedrag, maar het S(B)O is niet gewend onderwijs te verzorgen voor nieuwkomers.

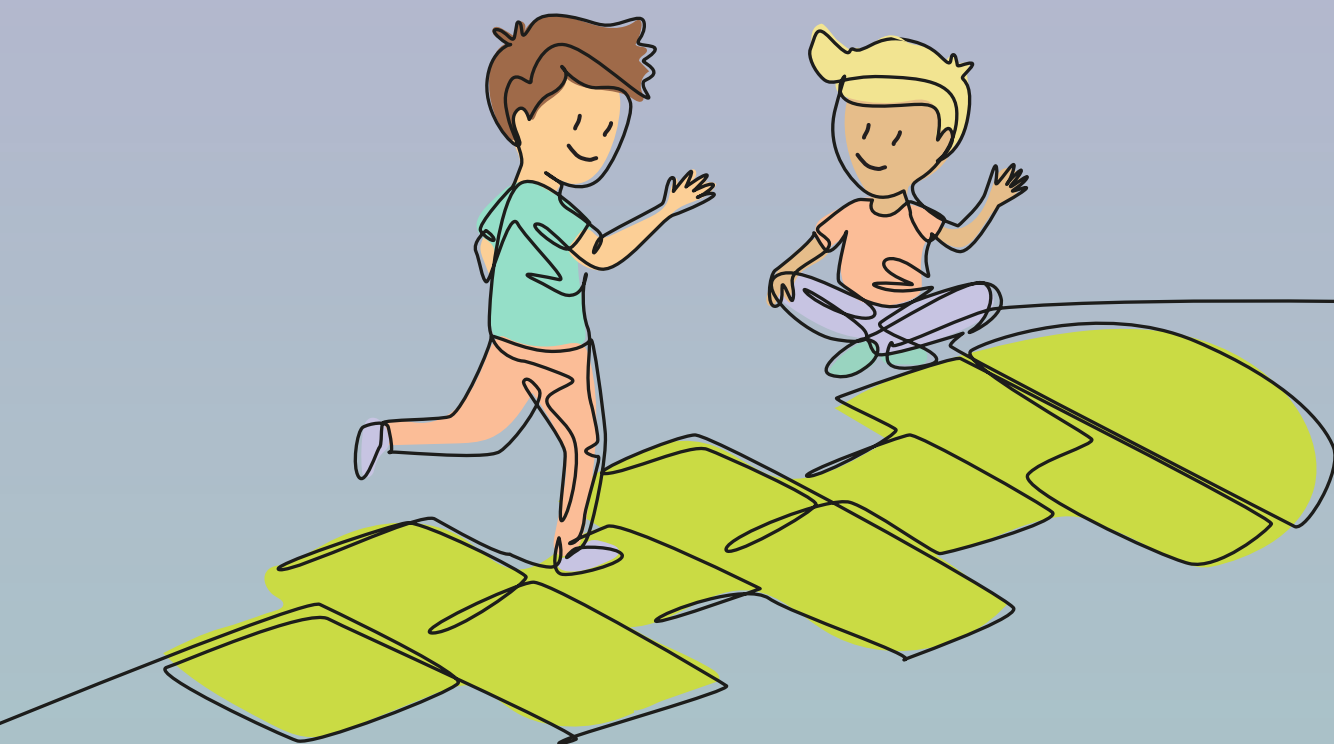
Hoewel nieuwkomersonderwijs geen taak is van het samenwerkingsverband, kijken maatschappelijke partners steeds vaker naar het samenwerkingsverband voor het nadenken over het dekkend netwerk, ook op dit vlak.

Al met al komen er de komende jaren veel maatschappelijke ontwikkelingen af op het samenwerkingsverband en de scholen. Ontwikkelingen waar het samenwerkingsverband in meer of mindere mate invloed op uit kan oefenen. Dit zal de komende jaren vragen om flexibiliteit, wendbaarheid en solidariteit. We zullen daarom jaarlijks bij het opstellen van het jaarplan kijken in hoeverre de doelstellingen uit het OSP nog aansluiten of bijgesteld dienen te worden. Tegelijkertijd hebben we geconstateerd dat we voor het OSP ons richten op de meer primaire opdracht van Passend Onderwijs.

6.6 Categorie bekostiging

Voor onderstaande beschrijvingen wordt gerefereerd aan de Invulwijzer ondersteuningsbehoeften behorende bij het doelgroepenmodel SO van GO. In deze invulwijzer worden de gebieden nader geduid. In het GO-model wordt het verschil tussen voortdurend, intensief en zeer intensief met betrekking tot de ondersteuningsbehoeften beschreven.

Bekostiging	Onderbouwing
Standaard Categorie 1	De leerling heeft voortdurende ondersteuning nodig op meerdere gebieden: • Leren & ontwikkelen / executieve functies • Sociaal-emotionele ontwikkeling / gedrag • Communicatie • Fysieke situatie • Medische situatie Het aanbod van de SO-school zoals beschreven in het SOP sluit aan bij de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte(n) van de leerling, zoals blijkt uit het OPP
Intensief Categorie 2	De leerling heeft structureel intensieve ondersteuning nodig op minimaal drie gebieden: • Leren & ontwikkelen / executieve functies • Sociaal-emotionele ontwikkeling / gedrag • Communicatie • Fysieke situatie • Medische situatie Het aanbod van de SO-school zoals beschreven in het SOP sluit aan bij de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte(n) van de leerling. De leerling heeft echter naast de reguliere ondersteuning, die vanuit het SO verwacht mag worden, intensieve ondersteuning nodig op het gebied van onderwijs ten gevolge van ernstige en complexe verstandelijke en/of lichamelijke beperkingen en/of psychiatrische problematiek.
Zeer intensief Categorie 3	De leerling heeft structureel zeer intensieve ondersteuning nodig op minimaal drie gebieden: • Leren & ontwikkelen / executieve functies • Sociaal-emotionele ontwikkeling / gedrag • Communicatie • Fysieke situatie • Medische situatie Het aanbod van de SO-school zoals beschreven in het SOP sluit aan bij de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte(n) van de leerling. De leerling heeft echter naast de reguliere ondersteuning, die vanuit het SO verwacht mag worden, zeer intensieve ondersteuning nodig op het gebied van onderwijs ten gevolge van ernstige en complexe verstandelijke en/of lichamelijke beperkingen en/of psychiatrische problematiek.

swv hanze land

primair onderwijs

